

Handboek

Voedsel- en Voederveiligheid Akkerbouw (VVAK)

**1 certificatieschema voor akkerbouwmatig
geteelde gewassen**

**Hygiëncode voor de akkerbouw, zoals bedoeld in
Verordening (EG) nrs. 852/2004 en 1831/2005**

Teelt- en bewaarseizoen 2010 - 2011

Inhoudsopgave

1	Algemeen	3
1.1	REIKWIJDTE	3
1.2	BEGRIPPEN	3
1.3	DOEL EN WERKWIJZE	4
2	Aan- en afmeldingsprocedure	6
3	Beoordelingscriteria	7
3.1	INLEIDING	7
3.2	TEELT VAN GGO-GEWASSEN	7
3.3	TRACEERBAARHEID EN TERUGHALEN VAN PARTIJEN	8
3.4	SCHEMA BEOORDELINGSCRITEIA VVAK	9
4	Controle	27
4.1	INLEIDING	27
4.2	AFSPRAAK VOOR CONTROLE	27
4.3	FREQUENTIE CONTROLE	27
4.4	CONTROLE TIJDENS HET TEELTTRAJECT EN BEWAARSEIZOEN	28
4.5	INSPECTIEVERSLAG EN CERTIFICERING	28
5	Bemonstering en analyse	30
5.1	RESIDUEN GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN	30
5.2	ANDERE ONGEWENSTE STOFFEN	31
5.3	ANALYSEMETHODE	31
6	Afgifte VVAK-certificaat	32
7	Bezwaar	33
7.1	BEZWAARPROCEDURE	33
7.2	PARITAIRE COMMISSIE	33
	Bijlage A: Criteria voor CI's	35
	Bijlage B: Lijst door Akkerbouw Certificeringsoverleg erkende CI's	36
	Bijlage C: Informatie CI naar afzetorganisatie	37
	Bijlage D: Eisen gesteld aan de registratie	38
	Bijlage E: Zelfbeoordeling/checklist	41
	Bijlage F: Voorbeeldformulier Registratie (bron: NAK AGRO)	48
	Bijlage G: Klachten- en calamiteitenformulier	51
	Bijlage H: Voorbeeldformulier Traceerbaarheid	52
	Bijlage I: Registratie Conditionering GZP	53
	Bijlage J: Relevante diervoederwetgeving	54
	Bijlage K: Voorbeeld hygiëneregels akkerbouwbedrijf	55
	Bijlage L: VVAK modules	56

Voorwoord

Voor u ligt het Handboek Voedsel- en Voederveiligheid Akkerbouw (VVAK). In dit voorwoord wordt de relatie aangegeven tussen het VVAK-schema en de Hygiëncode voor de akkerbouw.

Op 1 januari 2006 is de levensmiddelenhygiëne verordening (EG) 852/2004 en de diervoederhygiëne verordening (EG) 183/2005 van kracht geworden. Dit betekent dat er vanaf dat moment ook wettelijke hygiëneregels gelden voor de primaire sector. In de verordeningen is aangegeven dat voor de primaire productie “gidsen voor goede praktijken inzake hygiëne” opgesteld kunnen worden als hulpmiddel om aan de hygiëneregels te voldoen. In Nederland is besloten deze gidsen “hygiëncodes” te noemen.

De akkerbouwsector heeft, gezien de zeer grote overlap tussen het VVAK-certificatieschema en de eisen die gesteld worden aan de primaire sector (bijlage 1 van (EG) 852/2004 en 183/2005), het VVAK-certificatieschema ingediend als hygiëncode voor de akkerbouwmatige teelt. Dit heeft in januari 2006 geresulteerd in goedkeuring als hygiëncode voor de hygiënische productie van voedsel (‘food’). De goedkeuring als hygiëncode voor de hygiënische productie van diervoeder (‘feed’) is verkregen op 27 augustus 2008.

Bij het indienen waren de volgende afspraken gemaakt:

- De hygiëncode is opgesteld met vertegenwoordigers van belanghebbende partijen: telers (LTO/NAV), afnemers (VAVI/Productschap Diervoeder (PDV)/Productschap Akkerbouw (PA)/AVEBE /COSUN/NAO en Vigef), kwekers (Plantum NL) en loonwerkers (Cumela).
- Het schema 2005 is breed afgestemd met representatieve organisaties uit de keten inclusief retail- en consumentenorganisaties, door behandeling in het Deskundigen-overleg Hygiëne Levensmiddelen van het Regulier Overleg Warenwet (ROW DHL).
- Het schema 2007 is (in verband met de diervoederaspecten) afgestemd met het Centraal College van Deskundigen Diervoedersector en de Sectorcommissie Landbouwhuisdieren. Hierin zijn alle geledingen van de diervoederkolom vertegenwoordigd.
- Bij het opstellen is rekening gehouden met relevante richtlijnen uit de Codex Alimentarius.
- De werkwijze beschreven in de hygiëncode is al enkele jaren praktijk bij de meeste akkerbouwbedrijven; de bruikbaarheid van de code is hierdoor al aangetoond.
- De goedkeuring van het VVAK als hygiëncode betreft niet de gehele inhoud van het schema, maar de onderdelen die de eisen uit bijlage 1 van genoemde verordening(en) bevatten. Om die reden is in 3.4 ‘Schema beoordelingscriteria VVAK’ in de kolom “hygiëncode” vermeld of de eis/maatregel valt onder de goedkeuring, d.w.z. dat de maatregelen/eisen zelfstandig of in combinatie voldoen aan de voorschriften m.b.t. levensmiddelen (food) dan wel diervoeders (feed).
Voor die beoordelingscriteria waar in de kolom “ja” staat is goedkeuring verkregen van de minister van LNV. Indien er in de kolom “nee” staat gaat het om andere wettelijke of bovenwettelijke eisen.
- Het Handboek VVAK kan jaarlijks herzien worden; de hygiëncode stelt de Minister eenmalig voor een aantal jaren vast. Indien een actualisatie van het Handboek leidt tot een wezenlijke inhoudelijke wijziging voor een onderdeel van de hygiëncode, dan zal dit eerst na overleg met de VWA plaatsvinden.
- De hygiëncode is voor iedereen gratis beschikbaar op de website www.productschapakkerbouw.nl/teelt/voedsel-en-voederveiligheid-akkerbouw-vvak. Ook bedrijven die geen gebruik maken van het VVAK-certificatieschema en/of certificaat kunnen

de hygiëncode gebruiken om te voldoen aan de levensmiddelen- en/of diervoederhygiëneverordening.

- De hygiëncode (food en feed) heeft betrekking op de volgende sectoren: akkerbouwmatige teelt, oogst, transport en bewaring van gewassen voor de verwerkende industrie, m.n. zetmeelaardappelen, consumptieaardappelen (friet, chips, puree, enz), suikerbieten, industriegroenten (incl. uien) en granen (incl. maïs), zaden en peulvruchten. Daarnaast kan het VVAK-schema, indien gewenst, ook gebruikt worden bij (andere) akkerbouwmatig geteelde gewassen, ook die niet aan de verwerkende industrie worden geleverd, zoals witlof en kruiden.
- De hygiëncode behelst de bestemming van producten voor de humane resp. dierlijke consumptie (levensmiddelen c.q. diervoeders).
- Het VVAK-schema is daarnaast ook bedoeld voor non-food/non feed toepassingen.
- De in **bijlage L** vermelde modules betreffen de zogenoemde gewascertificaten, zoals die reeds meerdere jaren beschikbaar zijn en waarvan vrijwel alle ondernemers met akkerbouwmatige teelten in Nederland er reeds één of meerdere hebben behaald. Het VVAK is door het samenvoegen van de eisen uit de gewascertificaten ontstaan, waardoor deze inhoudelijk overeenkomen. Door het Akkerbouw Certificeringsoverleg is besloten dat eventuele (toekomstige) wijzigingen in het VVAK ook worden doorgevoerd in de gewascertificaten en omgekeerd, waardoor de inhoud vergelijkbaar blijft. Ondernemers kunnen hierdoor zondermeer overstappen van één of meerdere gewascertificaten naar het VVAK. Daarnaast is besloten dat gewerkt wordt aan verdere integratie van de gewascertificaten als modules in het VVAK, waardoor het aantal gewascertificaten kan worden beperkt.
- Voor de goedkeuring als hygiëncode worden de gewascertificaten (modules, zie **bijlage L**) beschouwd als voortvloeiende uit het VVAK.
- In **bijlage L** is tevens verwezen naar de GMP⁺ standaard B6 'Teelt van voedermiddelen'. Deze standaard heeft betrekking op de teelt van gewassen die als diervoeders gebruikt kunnen worden. Wijzigingen in de GMP⁺ standaard B6 zullen ook doorgevoerd worden in VVAK en omgekeerd.

1 Algemeen

1.1 Reikwijdte

Akkerbouwmatige teelt, oogst, eenvoudige fysieke bewerking, transport en bewaring van gewassen voor de verwerkende industrie, m.n. zetmeelaardappelen, consumptieaardappelen (friet, chips, puree, enz), suikerbieten, industriegroenten (incl. uien) en granen (incl. maïs), zaden en peulvruchten. Daarnaast kan het VVAK-schema, indien gewenst, ook gebruikt worden bij (andere) akkerbouwmatig geteelde gewassen, ook die niet aan de verwerkende industrie worden geleverd, zoals witlof en kruiden.

De producten zijn bestemd voor humane en/of dierlijke consumptie dan wel non-food/non feed toepassingen. De hygiëncode behelst echter alleen de bestemming van producten voor de humane en dierlijke consumptie (levensmiddelen c.q. diervoeders).

De doelgroep is het teeltbedrijf. De reikwijdte van een VVAK-certificaat eindigt daar waar de verantwoordelijkheid voor het product wordt overgedragen aan de afnemer (bijv. bij oogst of aflevering in opdracht van de afnemer dan wel eigendomsoverdracht), tenzij de afnemer aan het teeltbedrijf tijdig de bewijzen verstrekt dat de volgende (bovengenoemde) processtap(pen) op het teeltbedrijf voldoet/voldoen aan de in dit certificatieschema gestelde eisen.

1.2 Begrippen

De volgende begrippen worden in dit document gebruikt:

Handboek: Dit handboek beschrijft aan welke eisen telers die direct of indirect leveren aan de verwerkende industrie moeten voldoen om in aanmerking te komen voor het VVAK-certificaat, hoe dit wordt getoetst, door wie en op welke wijze. Tevens staat hierin vermeld hoe wordt gerapporteerd naar betreffende schakels in de keten o.a. ten behoeve van de traceerbaarheid (naspeurbaarheid).

VVAK-certificaat: is een certificaat dat een teler verkrijgt nadat door een CI is vastgesteld dat het teeltbedrijf aan de eisen van het VVAK-certificatieschema voldoet. Op dit certificaat wordt aangetekend voor welke gewassen het certificaat geldend is.

Teler: de primaire producent van de akkerbouwmatig geteelde gewassen.

Teeltbedrijf: het bedrijf waar de gewassen geteeld worden. Dit betreft meestal een akkerbouwbedrijf. Hierbij horen ook de werkzaamheden die door derden (bijv. loonwerker) voor deze teler worden uitgevoerd in de akkerbouwmatige teelt, oogst, eenvoudige fysieke bewerking (bijv. drogen, inkuilen/balen maken, pletten, hakselen, enz.), transport en bewaring, waar deze teler verantwoordelijk voor is.

Perceel: is een stuk akkerbouwland, bedoeld voor de teelt van een gewas met eenzelfde gewasbehandeling, voorzien van een unieke naam of perceelscode. Dit is tegelijkertijd de eenheid waarvoor gegevens worden geregistreerd (registratie-eenheid).

Afnemer: is een bedrijf dat het geteelde product afneemt van de teler om dat vervolgens óf in het eigen bedrijf verder te verwerken óf te verkopen aan een verwerkend bedrijf óf te vervoederen aan dieren.

CI: zie 'Controlerende Instantie'

Controlerende Instantie (CI): Een derde, door het Akkerbouw Certificeringsoverleg erkende, onafhankelijke instantie die voldoet aan de eisen gesteld in bijlage A. Controlerende Instantie wordt ook wel aangeduid met 'Inspectie Instelling' (II), zoals bij het accreditatieproces onder ISO IEC 17020:98 (EN 45004). Op grond van de controles is de Controlerende Instantie gemachtigd tot de uitgifte van het VVAK-certificaat.

Beoordelingscriteria: de risico's uit de generieke HACCP analyse met bijbehorende beheersmaatregelen die beoordeeld worden met behulp van een zelfbeoordeling/checklist (zie bijlage E) op het teeltbedrijf op basis van aantoonbaarheid en implementatie van de betreffende beheersmaatregelen.

GGO: is een genetisch gemodificeerd organisme.

Aardappelen Verwerkende industrie: hierbij wordt bedoeld op de teelt van aardappelen voor de aardappelverwerkende industrie (chips, frites), excl. zetmeelaardappelen.

GZP: indien in deze beoordelingsrichtlijn gesproken wordt over GZP, dan wordt hiermee bedoeld de groep granen, zaden en peulvruchten (incl. stro).

GMP: betreft het certificatieschema van het Productschap Diervoeder, waarmee bedrijven aantoonbaar waarborgen dat diervoeders voldoen aan de wettelijke voorschriften en aan de bovenwettelijke eisen, overeengekomen met ketenpartijen.

Loonwerk: hieronder wordt verstaan elke vorm van machinale werkzaamheden uitgevoerd door derden (bijv. loonwerkers, collega-akkerbouwers, burenhulp).

1.3 Doel en werkwijze

Het VVAK heeft tot doel een optimale voedselveiligheid te waarborgen voor de akkerbouwmatige teelt, oogst, transport en bewaring van gewassen voor de verwerkende industrie. Daarnaast is traceerbaarheid (naspeurbaarheid) in de keten van teler tot afnemer een belangrijk element.

Het VVAK-certificatieschema is uitgewerkt door het Akkerbouw Certificeringsoverleg. In dit Akkerbouw Certificeringsoverleg zijn de belangrijkste akkerbouwketens vertegenwoordigd.

HACCP als basis

Het eisenpakket is gebaseerd op een generieke HACCP analyse van de teelt, oogst, transport en bewaring waarbij elke stap in beeld is gebracht. Hoewel een HACCP analyse niet verplicht is voor primaire bedrijven, is hiervoor bij het opstellen van het VVAK schema wel gekozen omdat de uitwerking daarvan relatief eenvoudig en overzichtelijk is. Bijkomend voordeel is dat met deze benadering in ieder geval de punten in bijlage 1 van de Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 (inzake levensmiddelenhygiëne), worden afgedekt.

De inventarisatie met betrekking tot de HACCP analyse houdt in dat bij alle stappen is nagegaan waar mogelijk gevaar zou kunnen ontstaan met betrekking tot de voedselveiligheid. De meest van belang geachte risico's zijn benoemd en er is aangegeven welke beheersmaatregelen (tevens beoordelingscriteria) genomen dienen te worden om het potentiële risico tot een aanvaardbaar niveau terug te dringen of beter, te elimineren (zie hoofdstuk 3).

Onafhankelijke controle

De onafhankelijke controle uitgevoerd door een CI is erop gericht om vast te stellen dat ook daadwerkelijk de noodzakelijk geachte (preventieve) beheersmaatregelen in voldoende mate zijn genomen. Tevens dienen telers registraties van gebruikte gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen en kiemremmingsmiddelen bij te houden ter verificatie van de genomen beheersmaatregelen.

Bijlage A bevat de eisen die aan de CI's worden gesteld. **Bijlage B** bevat de lijst met erkende CI's. In **bijlage D** zijn de eisen verwoord die aan de registratie gesteld worden.

Bemonstering

Ter verificatie van beheersmaatregelen kunnen voor bepaalde gewassen (aselect of gericht) monsters van gewas of knollen genomen worden om deze te analyseren, bijvoorbeeld op mogelijke aanwezigheid van residuen van gewasbeschermingsmiddelen (zie hoofdstuk 5).

Certificaat

Het VVAK-certificaat met bijbehorende bijlage(n) wordt verkregen als en is het bewijs dat aan alle in dit certificatieschema gestelde eisen in voldoende mate is voldaan (zie ook hoofdstuk 6). Op het certificaat is vermeld op welke gewassen het certificaat van toepassing is, alsmede de geldigheidsduur per gewas.

2 Aan- en afmeldingsprocedure

Een teler kan zich aanmelden bij één van de aangewezen CI's vermeld in **bijlage B** (de meest actuele lijst is beschikbaar op: www.productschapakkerbouw.nl/teelt/voedsel--en-voederveiligheid-akkerbouw-vvak). Indien de teler zich voor het eerst aanmeldt voor een voedselveiligheidscertificaat (zie **bijlage L**) óf een nieuw gewas aanmeldt, dan dient deze aanmelding te geschieden minimaal 4 weken vóór aflevering van de oogst/product.

Automatische verlenging

Indien een teler zich eenmaal heeft aangemeld voor het VVAK-certificaat, dan wordt de teler de daaropvolgende jaren door de CI benaderd voor controle(s). Zonder tegenbericht van de teler vindt automatisch verlenging van de aanmelding plaats.

Het opzeggen van het contract met de CI (afmelding) mag op elk willekeurig moment in een jaar. Het VVAK-certificaat blijft de rest van het teeltseizoen geldig tenzij de geldigheid van het certificaat eerder afloopt. Indien wordt overgestapt naar een andere CI, wordt dit beschouwd als nieuwe deelnemer en wordt eerst een controle verricht alvorens een nieuw certificaat te verstrekken (zie **hoofdstuk 4.3**).

Juistheid bedrijfsgegevens

Indien de teler verschillende bedrijfsnamen hanteert, dan kan de teler deze bij aanmelding opgeven, ten einde het certificaat geldig te laten zijn voor alle door de teler geteelde producten, ongeacht op welke naam deze geleverd worden.

3 Beoordelingscriteria

3.1 Inleiding

In dit VVAK-certificatieschema is de teelt van akkerbouwgewassen verdeeld in de volgende vier belangrijke processtappen:

- teeltfase (1);
- oogst/bewerking/inschuren (2);
- opslag/bewaring (3);
- transport/uitschuren/afleveren (4).

Bij iedere afzonderlijke processtap is geïnventariseerd welke aspecten een mogelijk risico of gevaar met betrekking tot de voedselveiligheid (zouden kunnen) opleveren. Van iedere processtap is vervolgens aangegeven welke preventieve beheersmaatregelen tijdens de teelt tot en met de aflevering getroffen dienen te worden om de kans op een ongeluk/calamiteit, die tot een voedselonveilige situatie zou kunnen leiden, tot een minimum te reduceren en tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen.

Zelfbeoordeling/checklist

De door de teler in acht te nemen preventieve maatregel is zodanig geformuleerd dat deze eveneens dienst doet als controleerbare norm voor een onafhankelijke CI en als zelfbeoordeling/checklist voor de teler (zie **bijlage E**). Deze checklist dient (bij voorkeur bij de start van het teeltseizoen) ingevuld en ondertekend te worden en op het bedrijf te blijven. De CI zal hier naar vragen bij een bedrijfsbezoek. Hiermee toont de teler aan dat hij op de hoogte is van de (meest recente) eisen.

Voorbeeldformulieren

Tevens is in het handboek een aantal voorbeeldformulieren opgenomen voor:

- registratie gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen en kiemremmersmiddelen (**bijlage F**)
- vastlegging klachten en calamiteiten (**bijlage G**).
- tracering van partijen (**bijlage H**).
- graanconditionering (**bijlage I**).

De teler is niet verplicht de getoonde formulieren te gebruiken, een andere wijze van registreren is ook toegestaan, mits voldaan wordt aan de eisen vermeld in **bijlage D**.

3.2 Teelt van ggo-gewassen

De teelt van ggo-gewassen voor consumptiedoeleinden is alleen toegestaan na expliciete goedkeuring van de wetgever. Rassen die zijn toegestaan voor commerciële teelt, dienen op de nationale rassenlijst of de Europese rassenlijst te zijn opgenomen. Daarnaast is het mogelijk dat in West-Europa vergunningen zijn afgegeven voor veldproeven waarbij sprake is van beperkte vermeerdering van genetisch gemodificeerde gewassen op proefvelden. In de hierna volgende beoordelingscriteria zijn op basis van een risicoanalyse in de teelt en opslagfase, de volgende beheersmaatregelen vastgesteld om het risico van contaminatie middels uitkruising, opslagplanten of vermenging te voorkomen:

- Het is niet toegestaan ggo-rassen te telen, tenzij na expliciete goedkeuring van de afnemer;
- Bij teelten met en zonder ggo dient 100% partijscheiding gegarandeerd te worden;

- Het is niet toegestaan partijen van hetzelfde gewas aangrenzend aan ggo proefvelden te telen. De minimale afstand dient minimaal 10 meter tussen de aardappelpercelen en minimaal 3 meter tussen suikerbietenpercelen te zijn;
- Het is niet toegestaan om gewassen vallend onder het VVAK-certificaat te telen op percelen waar in de laatste 2 jaar proefvelden met ggo-rassen van hetzelfde gewas zijn geteeld. Bij afzet aan de Aardappel Verwerkende industrie (excl. zetmeelaardappel) geldt dat het niet is toegestaan om de aardappelen te telen op percelen waar in de laatste 4 jaar proefvelden met ggo-gewassen (bijv. Solanum soorten aardappel en tomaat) zijn geteeld.
- Machines en opslagmiddelen (kisten, bunkers, enz.) die in het betreffende teeltjaar ingezet zijn bij de teelt, opslag, uitschuren, transport en verwerking van de opbrengst van ggo-teelten of proefvelden mogen slechts na zeer grondige reiniging ingezet worden voor non-ggo partijen van hetzelfde gewas (voor aardappelen verwerkende industrie: opslag niet toegestaan in dezelfde bewaar ruimte/kisten als in dat teeltjaar voor ggo-producten gebruikt);
- Verplichte registratie bij vondst/vaststelling van ggo's inclusief registratie van de wijze waarop corrigerende maatregelen zijn genomen.

3.3 Traceerbaarheid en terughalen van partijen

De herkomst van partijen in de keten moet gewaarborgd zijn. EU-wetgeving stelt hieraan met ingang van 1-1-2005 eisen. De Algemene Levensmiddelen Verordening, ook wel General Food Law genoemd, vereist dat ieder voedselproducerend bedrijf (incl. de primaire sector) in staat is om informatie over de herkomst van de grondstoffen en leveranties van producten te verstrekken. Deze bedrijven dienen over procedures en systemen te beschikken die deze informatie kunnen opleveren. Het toezicht hierop vanuit de overheid vindt plaats vanuit de Voedsel- en Waren Autoriteit (VWA).

Als er redenen zijn “om te veronderstellen dat een product niet voedselveilig is”, dan dient het voedselproducerend bedrijf procedures te starten om het product uit de handel te nemen en de VWA hiervan in kennis te stellen (artikel 19, lid 1¹ van de ALV). Hierbij is van groot belang dat een risicopartij volledig uit de handel genomen kan worden.

Voor het primaire bedrijf zijn deze eisen gecombineerd met de eisen vanuit de afnemers en als volgt vertaald naar het VVAK-schema:

1. overzicht van de percelen: perceelsnaam/-code (evt. McSharry code), locatie, gewas, ras, oppervlakte;
2. registratie van bespuitingen, overige chemische behandelingen, bemestingen en 1° oogstdatum;
3. bewaren van inkoopbonnen (en/of facturen) van zaaizaden en pootgoed;
4. registratie waar welke partij is opgeslagen: minimaal identificatie wat herkomst is van iedere partij (perceel waarvan product afkomstig is) en hoeveelheid (raming). Optioneel: op cel/box/kist partij-identificatie vermelden;

---

¹ “Indien een exploitant van een levensmiddelenbedrijf van mening is of redenen heeft om aan te nemen dat een levensmiddel dat hij heeft ingevoerd, geproduceerd, verwerkt, vervaardigd of gedistribueerd heeft niet aan de voedselveiligheidsvoorschriften voldoet, leidt hij onmiddellijk de procedures in om het betrokken levensmiddel uit de handel te nemen wanneer dit de directe controle van de exploitant van een levensmiddelenbedrijf heeft verlaten, en de bevoegde autoriteiten daarvan in kennis te stellen. Indien het product de consument bereikt kan hebben, stelt de exploitant de consumenten op doeltreffende en nauwkeurige wijze in kennis van de redenen voor het uit de handel nemen en roept zo nodig, wanneer andere maatregelen niet volstaan om een hoog niveau van gezondheidsbescherming te verwezenlijken, de reeds aan de consumenten geleverde producten terug.”

5. registratie afgeleverde partijen (zowel af land als bij aflevering per cel/box): datum, afnemer, hoeveelheid afgeleverd product (ton), evt. bonnummers;
6. Bij aflevering: erop toezien zien dat de juiste partij wordt opgehaald.

Opmerking: bij de teelt van suikerbieten, zetmeelaardappelen en granen, zaden en peulvruchten is onderdeel 4 niet van toepassing. Voor suikerbieten is ook registratie van bemesting niet van toepassing.

Bewaartermijn van de registraties is 3 jaar.

In geval van een calamiteit die leidt tot een mogelijk voedselonveilige situatie, dient u dit onverwijld te melden aan uw afnemer. In overleg wordt dan bepaald hoe met de ontstane situatie wordt omgegaan. Indien sprake is van ongeschikte of schadelijke producten zal de calamiteit gemeld moeten worden bij de VWA. Zie de VWA meldwijzer: www.vwa.nl/cdpub/servlet/CDLServlet?p_file_id=21626. De teler is hiervoor verantwoordelijk (de teler kan de melding uit praktische overweging ook door de afnemer laten doen, uiteraard alleen na overleg met en instemming door de afnemer).

Wettelijk is verplicht dat u op basis van uw administratie in staat bent om onmiddellijk (na mondeling contact) informatie te verstrekken over aan wie is geleverd, op welke datum en de geleverde hoeveelheid.

De bovenstaande werkwijze is geïntegreerd in het hierna volgende schema.

3.4 Schema Beoordelingscriteria VVAK

Het schema valt uiteen in een algemeen deel en aandachtspunten per (teelt)fase.

- De eisen gelden in principe voor alle gewassen tenzij in de kolom “Beheersmaatregelen” of “Toelichting” vermeld staat (steeds onderstreept): “geldt alleen voor...” of “geldt niet voor...”. Met “geldt voor Aardappelen verwerkende industrie” wordt de consumptieaardappelteelt bedoeld, maar tevens de pootaardappelteelt als (een gedeelte van) de oogst bestemd is voor de Aardappel verwerkende industrie.
- Apart aan het eind zijn enkele eisen vermeld die uitsluitend van toepassing zijn op handmatige oogst en verpakking van groenten.
- Enkele aandachtspunten zijn met “should” aangeduid. Voor deze punten geldt dat zij niet in absolute termen te controleren zijn, maar in extreme gevallen wel tot voedselveiligheidsproblemen kan leiden (bewustwording staat hier centraal).
- De kolom “Hygiëencode 852/2004” vermeld of de eis/maatregel valt onder bijlage 1 (deel A) van Verordening (EG) nr. 852/2004 en, zo ja, welk artikel. De hygiëencode behelst, zoals in hoofdstuk 1.1 is genoemd, de bestemming van producten voor de humane consumptie (levensmiddelen). Daar waar de regels betrekking hebben op producten voor dierlijke consumptie is om die reden in de kolom “n.v.t.” vermeld.
- De kolom “Hygiëencode 183/2005” vermeld of de eis/maatregel valt onder bijlage 1 (deel A) van Verordening (EG) nr. 183/2005 en, zo ja, welk artikel. De hygiëencode behelst, zoals in hoofdstuk 1.1 is genoemd, de bestemming van producten voor de dierlijke consumptie (diervoeder). Daar waar de regels betrekking hebben op producten voor humane consumptie is om die reden in de kolom “n.v.t.” vermeld.

Per aandachtspunt is een korte toelichting/interpretatie toegevoegd, zodat de teler concreet zicht krijgt op de uit te voeren acties.

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
1. ALGEMEEN					
nee	Nee	1.1 Eigen verklaring + zelfbeoordeling-checklist	Partij voldoet niet aan de eisen	Zelfbeoordelingchecklist invullen en ondertekenen. Werken volgens eigen verklaring.	De checklist is (bij voorkeur voor begin van het teeltseizoen) ingevuld en ondertekend. De CI en ook uw afnemer kunnen deze checklist op ieder moment opvragen.
nee	Deel A: III, 2a,2d,2e Deel B: 2e	1.2. Traceerbaarheid	Vermenging/verwisseling van partijen met als risico dat partij niet traceerbaar is	Eenduidige registratie van het perceel, de teelt en afnemer	Traceerbaarheid vereist: <ul style="list-style-type: none"> - overzicht van de percelen: perceelsnaam/-code (evt. McSharry code), locatie, gewas, ras, oppervlakte - indien van toepassing een plattegrond van de bewaar ruimte(n). <u>Geldt niet voor GZP, suikerbieten en zetmeelaardappelen</u> - registratie van bespuitingen, overige chemische behandelingen, bemestingen en 1^e oogstdatum. Bijvoorbeeld m.b.v. een teeltregistratieformulier of een akkerbouw managementsysteem - bewaren inkoopbonnen (en/of facturen) zaaizaden, pootgoed, meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen inkuiltoevoegingsmiddelen en biociden. - registratie waar welke partij(en) is (zijn) opgeslagen: minimaal identificatie van herkomst van iedere partij (perceel waarvan product afkomstig is) en hoeveelheid (raming) – <u>geldt niet voor suikerbieten</u>

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
					<p><u>en zetmeelaardappelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - registratie afgeleverde partijen (zowel af land als bij aflevering per cel/box): datum, afnemer, hoeveelheid afgeleverd product (ton), evt. bonnummers (ook afleveringsoverzichten afnemer voldoen). - Bij aflevering dient u erop toe te zien dat de juiste partij wordt opgehaald en vermenging van partijen voorkomen. <p>Recall: bij een calamiteit dient u, onmiddellijk na ontvangst van een verzoek daartoe, in staat te zijn om informatie (i.c. afnemer, aflevermoment en hoeveelheid) van een of meerdere afgeleverde partijen aan te leveren.</p> <p>Bewaartermijnen registraties, rapporten van controles, certificaten en analyses: 3 jaar (vanaf start deelname certificering)</p>
nee	Nee			Partijen welke niet aan het certificaat voldoen, mogen niet samengevoegd worden (separaat opslaan)	<ul style="list-style-type: none"> - partijen die niet aan het certificaat voldoen mogen niet samengevoegd worden (geen vermenging ofwel separaat opslaan en labelen)
nee	Deel A: II 1 Deel B2a	1.3. Calamiteiten	Verontreiniging product met vreemde bestanddelen (incl. quarantaine organismen en verontreinigingen in een perceel) die een negatieve invloed hebben op de voedselveiligheid	Verplichte melding en registratie bij brand, ongelukken of vondst waarbij sprake kan zijn van bijv. asbest, glas, olie, radioactiviteit, zware metalen, chemicaliën (bijv. PAC's, DDT, benzeen) of quarantaine organismen inclusief registratie van de corrigerende en preventieve beheersmaatregelen.	<p>In geval van een calamiteit dient u:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vast te leggen wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd (bijlage G invullen). - aan te geven hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen. - met uw afnemer te

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
					overleggen of dit consequenties heeft voor de betreffende partij. - In geval van afzet als diervoeder melden bij PDV (fax. 070-3708 290) - de meldwijzer van de VWA raadplegen (zie www.vwa.nl/cdlpub/servlet/CDLServlet?p_file_id=2162) of er gemeld moet worden.
nee	Deel A: II 1 Deel B2a		voorvallen/ongelukken waarbij de productveiligheid niet in gevaar is, maar niet (meer) voldaan kan worden aan andere gestelde eisen uit dit schema.	Verplichte registratie bij voorvallen/ongelukken waarbij de productveiligheid niet in gevaar is, maar niet (meer) voldaan kan worden aan andere gestelde eisen uit dit schema (bijvoorbeeld het tenietgaan van registraties door computerstoring, brand- of waterschade). Registratie van de corrigerende en -indien relevant- preventieve beheersmaatregelen.	In geval van een calamiteit dient u: - vast te leggen wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd (evt. bijlage G gebruiken). - aan te geven (indien relevant) hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen.
ja, II5g	Nee	1.4a Wetgeving, (Should)	Teler is niet op de hoogte van de teelttechniek, eisen t.a.v. voedselveiligheid en/of van de beheersmaatregelen die hij kan treffen om dit te garanderen. Partij voldoet niet aan de gestelde eisen t.a.v. voedselveiligheid en schadelijke stoffen	Teler dient kennis te hebben van relevante wetgeving (residunormen, schadelijke stoffen bijv. mycotoxinen).	U wordt geacht op de hoogte te zijn van relevante wetgeving en de normen van bijv. gewasbeschermingsmiddelen of ongewenste stoffen <i>Tip (alleen voor GZP): zie www.productschapakkerbouw.nl (zoekwoorden: 'fusariumtoxinen', 'graanziekten/toxinen')</i>
n.v.t.	Deel A: I 3	(Should)		Teler dient kennis te hebben van relevante diervoeder wetgeving (residunormen, schadelijke stoffen bijv. mycotoxinen).	Een overzicht van geldende wetgeving te vinden in bijlage J . Productnormen inzake diervoeders zijn te vinden op: : http://www.pdv.nl/lmbinaries/bijlage_01-nl.pdf . Bij twijfel: contact opnemen met uw afnemer.
Ja, II5e, II5h	Deel A: II+2	1.4b Kennisontwikkeling, actualisatie vakmanschap	Teler is niet of onvoldoende op de hoogte van de beheersmaatregelen die	Teler dient kennis ten aanzien van het voorkomen van teeltziekten,	U wordt geacht op de hoogte te zijn van actuele kennis van

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
		(Should)	hij kan treffen, bijv ter voorkoming of beperking van de aanwezigheid van schadelijke stoffen in het product	veldschimmels en bewaarziekten op peil te houden.	teelttechnische zaken en beheersmaatregelen ter voorkoming en beperking van ziekten en plagen. Het volgen van cursussen, lezen van vakliteratuur is gewenst. <i>Tip: zie www.kemisakker.nl; www.irs.nl</i>
ja, II3a, II5a, II5b, II5d, II5g	nee	1.5 Hygiëne	Verontreiniging product door productvreemde stoffen	Als sprake is van opslag/bewaring van producten op het teeltbedrijf, hygiëneregels ophangen en volgens deze regels werken. <u>Geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen</u>	Als sprake is van opslag/bewaring van producten op het teeltbedrijf, dient u aantoonbaar kennis te geven aan derden (bezoekers) en personeel aan welke hygiëneregels voldaan moet worden (zichtbaar ophangen). Minimumeis: zie bijlage K . Er dient gewerkt te worden volgens hygiëneregels. Deze dienen bekend te zijn bij u zelf en het personeel d.m.v. een instructie (aantoonbaar door bijv. verklaring laten ondertekenen)
ja, II3a, II5f,	Deel A: I4e			Afval en gevaarlijke stoffen apart en veilig opslaan.	Afval (bijv. verpakkingsmateriaal, resten) en gevaarlijke stoffen (zie ook 1.6) dusdanig opslaan dat verontreiniging van het product wordt voorkomen.
Ja, II3a, II5f	Deel A: I4e	1.6 Opslag hulpstoffen (gewasbeschermings-, voorraadbeschermings-, ongediertebestrijdings- en ontsmettingsmiddelen, meststoffen en brandstoffen)	Verontreiniging product of uitgangsmateriaal door productvreemde stoffen; vervuiling waterbronnen	Opslag volgens wettelijke eisen. Alle hulpstoffen gescheiden van uitgangsmateriaal en geoogst product.	Gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen (incl. organisch en vloeibaar), ongediertebestrijdingsmiddelen, ontsmettingsmiddelen en brandstoffen dienen volgens de wettelijke eisen opgeslagen te worden. Om contaminatie/ verontreiniging van uitgangsmateriaal en/of geoogst product te voorkomen, dient u ervoor te zorgen dat opslag van alle hulpstoffen fysiek dan

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
ja, III9a, III10	Deel A: II3	1.7 Loonwerk	Loonwerker werkt niet volgens voorwaarden richtlijn.	Teler dient aan te tonen dat loonwerker volgens voorwaarden richtlijn werkt. Teler blijft verantwoordelijk. Registraties van activiteiten van loonwerker zijn in bezit van teler.	wel in tijd gescheiden plaats vindt. - Teler is in bezit van kopie van VKL (niet nodig als loonwerker op site www.vkl.nl vermeld staat), VVC, GlobalGAP of het Belgisch IKKB certificaat van de loonwerker (of onderaannemer) of elk ander certificaat of (inspectie)bewijs die deze eisen afdekt. Als teler dit niet kan aantonen, kan CI aanvullende controle bij loonwerker uitvoeren. - Teler dient registraties te kunnen tonen van werkzaamheden door derden uitgevoerd en waarvoor verplichte registratie geldt.
2. TEELT					
ja, II3a, II5g	Deel A: I3ib	2.1 Perceelskeuze	Verontreinigd perceel (o.a slib, glas, olie, dioxines, zware metalen)	Teelt op verontreinigde percelen verboden (bijv. zware metalen, glas, etc.) De historie van het perceel dient bekend te zijn.	- geen teelt op percelen die de laatste 3 jaar verontreinigd zijn door opbrengen van niet toegelaten stoffen. Bij twijfel: grondanalyse - Indien perceel minder dan 5 jaar in agrarisch gebruik is, dan moet de historie van de laatste 7 jaar bekend zijn en worden onderbouwd met grondanalyse door erkend laboratorium - Verplichte verwijdering verontreiniging (let extra op glasdelen en plastic; percelen langs wegen)
ja, II3a, II5g	Deel A: I3ib		Verontreiniging met dierlijke eiwitten	Gebruik van meststoffen op basis van dierlijke eiwitten niet toegestaan	- op perceel mag de afgelopen 3 jaar genoemde meststoffen niet toegepast zijn.

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
Ja (v.w.b. microbiologische aspecten), II3b, II5e	Deel A, I3i, 4d Deel B: 2a	2.2 Uitgangsmateriaal	Insleep schadelijke organismen	Gebruik goedgekeurd uitgangsmateriaal	<ul style="list-style-type: none"> - Bewaar de inkoopbonnen van het uitgangsmateriaal / pootgoed / zaden of factuur (reeds verplicht, zie 1.2), mits deze voldoende gespecificeerd is, en/of NAK certificaten (bij zetmeelaard-appelen ook TBM bewijs). Dit geldt niet als de afnemer zorgdraagt voor goedgekeurd en traceerbaar uitgangsmateriaal en dit schriftelijk heeft verklaard. - Het gebruik van ontsmet zaaizaad kan het risico op ziekten en plagen tijdens de teelt verminderen. - Bij gebruik eigen zaaizaad voor GZP-teelt: registreer perceelsnaam waarvan zaaizaad afkomstig is.
Nee	Nee	2.3 Ggo-gewassen	Ongewenst gebruik en ongewenste vermenging (nog niet veilig bevonden)	Teelt ggo-gewassen niet toegestaan, tenzij na expliciete goedkeuring door afnemer	Het gebruik van ggo rassen moet voorafgaand aan de teelt afgestemd worden met, en goedgekeurd worden door de afnemer. Indien er proeven met ggo-gewassen plaats vinden, dan dient dit van te voren afgestemd te worden met de afnemer.
Nee	Nee			<u>Geldt alleen voor suikerbieten:</u> Indien bietenzaad niet is ingekocht via COSUN, dan moet de teler hiervoor een ontheffing hebben van de Raad van Beheer van COSUN.	Indien de teler bietenzaad gebruikt dat niet geleverd is door COSUN, dan moet hiervoor een ontheffing worden getoond, afgegeven door de Raad van Beheer van COSUN.
Nee	Deel A: II2b			Wettelijke voorschriften in acht nemen en teelt volledig registreren, indien toch ggo geteeld wordt.	Er moet een registratie bijgehouden worden van het gebruikte uitgangsmateriaal (ggo).
Nee	Nee			Perceel is laatste 2 jaar niet als ggo proefveld gebruikt met hetzelfde gewas. Voor consumptie aardappelen	Vermenging met Genetisch gemodificeerd materiaal is ongewenst.

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
				geldt 4 jaar. Voldoende afstand tot ggo (proef)velden met hetzelfde gewas. Ggo partijen zorgvuldig gescheiden houden van niet-ggo partijen	Afstand “percelen met ggo-teelt” en “percelen van hetzelfde gewas niet-ggo” dient bij aardappelen minimaal 10 meter te zijn en 3 meter bij suikerbieten. Meld als er sprake is van proeven op uw bedrijf of in directe omgeving.
Nee	Nee			Machines en werktuigen mogen niet in contact zijn geweest met ggo, tenzij zeer grondig gereinigd	Het gebruik van machines op uw bedrijf die dit teeltseizoen in aanraking zijn geweest met ggo- gewassen, is niet toegestaan, tenzij de machines zeer grondig gereinigd zijn.
Nee	Nee			Verplichte registratie bij vondst/vaststelling van ggo.	Verplichte vastlegging op calamiteitenformulier (bijlage G), incl. wijze waarop corrigerende maatregelen zijn genomen.
Ja, II3a, II5a, II5b, II5h	Deel A: I3i+ 4a+b	2.4 Machinegebruik	Verontreiniging met productvreemde bestanddelen	Gebruik van goed onderhouden, goed afgestelde en schone machines	Verontreiniging met productvreemde stoffen (olie, vet, glas) voorkomen. Deze machines dienen geen lekkage en/of losse (glas)delen te vertonen.
Ja, II3a, II3b, III7	Deel A: I3e, 4g Deel B: 2a	2.5 Bemesting (Should: alleen deze regel)	Overdosis a.g.v. te hoog nitraat-gehalte, chemicaliën, PCB's, zware metalen en kwaliteitsverlies (legering)	Werken volgens bemestingsadvies	Voorkom overdosering. Bemestingsadvies opvolgen. Bij voorkeur op basis van analysegegevens.
Ja, II3a, II5g, III7, III9c	Deel A: I3id, 4g Deel B: 2a		Verontreiniging met productvreemde stoffen	Op het perceel alleen bodemverbeters gebruiken die voorzien zijn van een (product)certificaat waarmee aangetoond wordt dat het product voldoet aan de Meststoffenwet en nagenoeg vrij is van glas. Groen- en gft-compost moet <u>m.i.v. 1/1/2011</u> gecertificeerd zijn volgens het branchekeurmerk “Keurcompost”. Glasnorm: maximaal 0,2% (m/m, op droge stof) met een minimale deeltjesgrootte van 2 mm en een	- Voor zuiverings-slib en/of overige organische meststoffen moet een analyserapport volgens het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet en een afleveringsbewijs aanwezig zijn, zodat er geen sprake is van verontreiniging met zware metalen boven wettelijk toegestane hoeveelheid. Voor groen- en gft-compost geldt dit tot en

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
				maximale deeltjesgrootte van 20 mm (<u>geldt niet voor GZP</u>).	met 31/12/2010, tenzij het gecertificeerd is volgens "keurcompost". - Bijhouden registratie waar/wat is toegepast en bewaren analyse rapporten volgens het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (min. 3 jaar). - De verplichting tot toetsing van de glasnorm is niet van toepassing op Champost.
Ja, II3a	Deel A: I3id			Geen gebruik van rioolslib voor organische bemesting	
ja, III7	Deel A: II.1			Registratie van gebruikte meststoffen (<u>excl. suikerbieten</u>)	- zie <u>bijlage D</u> .
ja, II3a	Deel A: I3id			Gebruik uitsluitend wettelijk toegestane meststoffen; geen gebruik meststoffen op basis van dierlijke eiwitten.	
Ja, II3a	Deel A: I3id	2.6 Goede dosering meststoffen	Overdosering (Should)	Bemestingsapparatuur goed afstellen en goed onderhouden	Zorg voor een goede dosering door een goed onderhouden machine, bij voorkeur getest (keuring is niet verplicht).
Ja, II3a	Nee		Onjuiste dosering	<u>alleen voor Aardappelen verwerkende industrie</u> : jaarlijks een kalibratie van bemestingsapparatuur uitvoeren.	Kalibratie (controle op de goede werking, afstelling en verdeling) moet jaarlijks uitgevoerd worden (kalibratie mag zowel extern als door teler zelf uitgevoerd worden). Registreer datum kalibratietest op zelfbeoordelingchecklist (<u>bijlage E</u>).
ja, II3a, II3b, II5h	Deel A: I3i e, ii	2.7 Gewasbeschermingsmiddelen	Overdosis: overschrijding van de MRL (te hoog residugehalte); vergiftigingsverschijnselen; Aanwezigheid (niet toegestane) residuen	Gebruik volgens wettelijk gebruiksvorschrift en gebruiksaanwijzing (WG/GA) op verpakking (veiligheidstermijnen in acht nemen)	Werk volgens de meng- en vulinstructies op het etiket. Neem de maximale dosering, veiligheidstermijn en frequentie van toediening in acht.
Ja, II3a, II3b, II5h	Deel A: I3i e, ii			Uitsluitend gebruik van wettelijk toegelaten middelen	Advies: zorg voor een actuele lijst toegestane middelen per product

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
					(checken van middelen is mogelijk op: www.ctgb.nl)
ja, II3a, II3b, II5h, III7	Deel A: I3ie, ii		Aanwezigheid van schadelijke middelen en ongewenste residuen evenals vermenging van partijen (i.v.m. traceerbaarheid)	Proeven met middelen waarvoor nog geen officiële toelating geldt, mogen alleen met vergunning uitgevoerd worden. Producten separaat van verhandelbare product houden indien vergunning dit verplicht.	In geval van proeven: kopie van vergunning CTGB dient beschikbaar te zijn. Verontreinigde partijen gescheiden houden; in overleg met afnemer vervolgstappen afspreken.
Ja, II5h, III9a	Deel A: II.2a			Actuele registratie gebruikte gewasbeschermingsmiddelen	Zie bijlage D voor nadere toelichting
ja, II3a, II3b, II5h, III7, III10	Deel A: I3ie, ii, II2a		Onjuiste dosering	Goed onderhouden spuit. Verplichte spuitkeuring (ook voor loonwerker)	De spuit dient periodiek aan de officiële SKL keuring te worden onderworpen. Een geldig goedkeuringsbewijs is aanwezig. Advies: periodieke controle van goede werking (dosering, spuitbeeld, doppen)
ja, II3a, II3b, II5h, III10	Deel A: I3ie, ii, II2a		Niet-vakkundig toepassen, verkeerde dosering	De technisch verantwoordelijke (teler en/of teeltbegeleider) op gebied van gewasbescherming en bemesting moet zijn competentie kunnen aantonen. In NL: Toepasser moet beschikken over spuitlicentie (ook loonwerker)	Aantoonbare opleiding en ervaring (evt. CV van de externe teeltbegeleider). Er moet een geldige spuitlicentie (tenminste licentie 1) aanwezig zijn
ja, II3b, II5e, II5g, III9b	Deel A: II2c	2.8 Ziekten, plagen en Gebreken	Verontreiniging product met schadelijke gifstoffen, giftige onkruiden en kwaliteitsverlies	Maatregelen nemen ter preventie en indien nodig ter bestrijding (incl. registratie) Geldt alleen voor GZP: afnemer op de hoogte brengen van aantasting (incl. registratie)	Geldt voor alle gewassen. <i>Tip: zie www.kennisakker.nl</i> Specifiek voor GZP: (zie ook 1.4a, 1.4b, 2.2 en 4.6) - aarschimmels (fusarium, moederkoren) en giftige onkruiden registreren + melden aan afnemer Specifiek voor Aardappelen verwerkende industrie: - controleren op doornappel (Brugmantia Datura) en evt.

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
					handmatig uit perceel verwijderen.
Ja, II3a, II5c, II5g	Deel A: I4c	2.9 Watergebruik	Productbesmetting met verontreinigd water	Uitsluitend gebruik van water van goede kwaliteit. Bij twijfel: analyse	Oppervlaktewater dat gebruikt wordt voor gewasverzorging dient schoon te zijn. Bij twijfel informatie inwinnen bij erkende autoriteiten (PD, Waterschap). Let op risico's van riooloverstorten. Bron-, leiding- en regenwater wordt verondersteld schoon te zijn.
Nee	Nee	2.10 Jacht	Kogels in het product	Niet toegestaan indien het gevaar bestaat dat hagel in product terecht komt.	Voorkom hagel in product: verbod <u>geldt voor Aardappelen verwerkende industrie en industriegroenten.</u>
3. OOGST/ BEWERKING/ INSCHUREN					
ja, II3a, II5a, II5b	Deel A: I3i+ 4a+b	3.1 Machines	Verontreiniging met productvreemde bestanddelen (hout, glas, olie, chemicaliën, GGO etc)	Goed onderhouden en schone machines (bij oogst en bewerking zoals malen, pletten, hakselen, balen maken en inkuilen) en transportmiddelen ter voorkoming van beschadiging en insleep vreemde bestanddelen.	Verontreiniging met productvreemde stoffen (olie, vet, glas) voorkomen. Let in het bijzonder op: beschadigingen inschuurapparatuur, olie- en brandstoflekkage, gebruik schone kipwagens, kisten etc. Bij vervoer product na andere producten, dan als volgt reinigen: A. diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen B. grond/stenen: reinigen met water (hoge druk) C. kunstmest: reinigen met water D. verpakte producten: vegen E. droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie F. Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO17020 geaccrediteerde inspectie-instelling
ja, II5b,	Deel A: I4a,			Bij regen product afdekken.	Voorkom dat product nat wordt.

Hygiënecode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
II5e	b, d			<u>Geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen</u>	Zorg voor aanwezigheid dekzeil bij dreiging van regen (<u>geldt niet voor GZP</u>).
Nee	Nee			Geen gebruik van machines welke in het seizoen in contact zijn geweest met GGO-producten, tenzij zeer grondig gereinigd.	Vermenging met Genetisch gemodificeerd materiaal is ongewenst. (zie ook aandachtspunt 2.3)
n.v.t.	Deel A: I4f	3.2 Verpakking van diervoeders (alleen van eigen oogst)	Verontreiniging	Geschikt, schoon en voldoende (lagen) verpakkingsmateriaal om diervoeders (folie, big bags)	Geldt voor verpakking van (bij)producten, bestemd voor diervoederdoeleinden, bijvoorbeeld graszaadstro.
n.v.t.	Deel A: I4f		Kwaliteitsverlies	Beschadiging van verpakkingsmateriaal voorkomen en repareren	Bij voorkeur gebruik van speciale balenklem

4. OPSLAG / BEWARING

4A. Niet overdekt bewaring (in veld of betonplaat)

ja, II3a, II5a, II5b	Deel A: I3i+ 4a+b	4.1 Niet overdekte bewaarplaatsen	Verontreiniging met productveremde bestanddelen	Schone en goed onderhouden bewaarplaats	Niet overdekte bewaarplaats dient vrij te zijn van verontreinigingen, zoals olie, chemicaliën, hout, los freesafalt en los puin.
n.v.t.	Deel A: I4b, f	4.2 inkuilen van diervoeder / verpakte balen voor afzet als diervoeder (alleen van eigen oogst)	Kwaliteitsverlies	Bewaking kuilkwaliteit	Voor inkuilen en bewaring van (bij)producten voor diervoeder, dient de kwaliteit bewaakt te worden (optimale pH (4,5-5,4) en schimmeligroei voorkomen worden. Inkuiltoevoegingsmiddelen mogen alleen worden gebruikt als deze zijn toegelaten op basis van EU Verordening 1831/2003 (zie groep 1K op http://europa.eu.int/comm/food/food/animalnutrition/feedadditives/registeradditives_en.htm). Bij levering en toepassing door VKL gecertificeerde loonwerker wordt hieraan voldaan. Voor verpakte balen, bij voorkeur kiezen voor verharde ondergrond (m.n. op

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
n.v.t.	Deel A: I4f			Schade aan folie voorkomen en repareren.	niet-zandgronden) Voldoende folie gebruiken, beschermen tegen schade (bijv. door net, zeil of zand). Bij beschadiging repareren.
4B. Overdekte bewaring					
(Deze eisen gelden uitsluitend als teler producten zelf opslaat in een overdekte bewaring (anders: niet van toepassing))					
ja, II3a, II5a, II5b	Deel A: I3i+ 4a+b, e	4.3 Overdekte bewaarplaats	Verontreiniging met productvremde bestanddelen	Schone en goed onderhouden bewaarplaats	<ul style="list-style-type: none"> - jaarrond een schone bewaarplaats. Niet voor andere doeleinden zoals machineonderhoud en stalling van machines en werktuigen of opslag van materialen en hulpstoffen gebruiken, tenzij verontreiniging van wanden en vloer wordt voorkomen (bijv. afdekken met plastic of zeil; bij hulpstoffen is intacte verpakking ook voldoende); - goed onderhouden (dak, wand enz), zodat er geen vervuiling van het product kan optreden
ja, II3a, II5a, II5b, II5f	Deel A: I3i+ 4a+b, e			Bewaarruimte met geoogst product dient afgescheiden te zijn van machineberging, werkplaats en opslag van materialen en hulpstoffen	Bij voorkeur zoveel mogelijk gescheiden ruimten gebruiken, met name bewaring apart van alle andere activiteiten
ja, II3a, II5a, II5b, II5f	Deel A: I3i+ 4a+b, e			Product in tussenopslag dient volgens dezelfde (VVAK, GlobalGAP of ander gelijkwaardig schema) voorschriften opgeslagen te worden	Indien product voor tussenopslag bij derden opgeslagen wordt, dan dient deze opslag aan dezelfde (VVAK, GlobalGAP of ander gelijkwaardig schema) voorschriften te voldoen.
n.v.t.	Deel A: I3i+ 4a+b, e			<u>Geldt alleen voor producten met bestemming diervoeder:</u> Product in tussenopslag dient volgens dezelfde (VVAK of ander gelijkwaardig schema) voorschriften of GMP B1, B5 of B6 opgeslagen te worden.	Indien product met bestemming diervoeder voor tussenopslag bij derden opgeslagen wordt, dan dient deze opslag aan dezelfde (VVAK of ander gelijkwaardig schema) voorschriften of GMP

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
					B1, B5 of B6 te voldoen.
nec	Nee		Ongewenste vermenging partijen	Geen opslag in bewaarruimte/ kisten waar dit teeltseizoen ggo-gewassen in opslag zijn geweest, tenzij zeer grondig gereinigd.	Om contaminatie/vermenging van ggo-gewassen/-resten met geoogst product te voorkomen, zijn in bewaarruimte/kisten dit teeltjaar geen ggo-gewassen opgeslagen geweest, tenzij zeer grondig gereinigd.
ja, II5g	Deel A: I3ii	4.4 Direct daglicht in bewaarruimte	Groene knollen/productverkleuring	Geen direct daglicht in bewaarplaats boven product. <u>Geldt niet voor GZP</u>	Om groene knollen/productverkleuring te voorkomen, dient er geen direct zonlicht in de bewaarruimte te zijn (is " should " voor <u>zetmeelaardappelen</u>).
ja, II3a, II5a, II5b, II5e, III9b	Deel A: I4d, III	4.5 Ongedierte-bestrijding, vogels en huisdieren	Verontreiniging met productvreemde bestanddelen en overbrengen van pathogenen	Bestrijding en/of weren van ongedierte, vogels, huisdieren (opslagplaatsen afschermen tegen vogels, huisdieren, ongedierte, insecten en het plaatsen van lokdozen/vallen of gaas voor openingen spannen). <u>Is should voor zetmeelaardappel.</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Voorkomen van ongedierte en (huis)dieren en vogels (uitwerpselen en nesten voorkomen) op product in bewaarruimte door adequaat af te schermen bijv. sluit toegangen af, geen vogels boven partijen, geen huisdieren in product, door gaas voor in- en uitlaatluiken te zetten enz. - Zet lokdozen voor ongedierte (op veilige plaatsen), indien nodig.
ja, II3a, III9a	Deel A: I3i, II2a	4.6 Voorraadbeschermingsmiddelen / kiemremming / ontsmetting	Aanwezigheid van chemische residuen (ofwel schadelijke stoffen)	Alleen wettelijk toegestane middelen toepassen. Gebruik volgens wettelijke voorschriften/ gebruiksaanwijzing en registratie van het gebruik.	<ul style="list-style-type: none"> - Toediening volgens dosering op het etiket, volgens de voorschriften. - Het gebruik van dergelijke middelen moet altijd geregistreerd worden (zie ook bijlage D)
ja, II3a	N.v.t.			<u>Geldt alleen voor GZP:</u> Gebruik afstemmen met afnemer	Indien voorraadbeschermingsmiddelen gebruikt worden, moet dit eerst afgestemd worden met de afnemer i.v.m. mogelijke aanwezigheid

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
					van ongewenst chemische residuen (met name insecticiden)
ja, II3a	N.v.t.			<u>Geldt alleen voor zetmeel</u> : Gebruik van kiemremmingsmiddelen is niet toegestaan	
ja, II3a, II3b, II5h, III10	Deel A: I3ie, ii, II2a		Niet-vakkundig toepassen, verkeerde dosering	De technisch verantwoordelijke (teler en/of teeltbegeleider) op gebied van gewasbescherming en bemesting moet zijn competentie kunnen aantonen. In NL: Toepasser moet beschikken over spuitlicentie (ook loonwerker)	Aantoonbare opleiding en ervaring (evt. CV van de externe teeltbegeleider). Er moet een geldige spuitlicentie (ten minste licentie 1) aanwezig zijn.
ja, II3a, II5g, III7	n.v.t.	4.7 Klimaatbeheersing/ conditionering product	Aantasting kwaliteit product door broei of condensvorming wat leidt tot schimmelvorming, mycotoxinen	Klimaatbeheersing en drogen van het product: - gebruik alleen goed onderhouden en goed afgestelde apparatuur; - gebruik geschikte brandstoffen bij directe droging.	Algemeen: - optimale klimaatbeheersing nastreven - product voldoende conditioneren (temperatuur, vocht, beluchting) - voorkom schimmelvorming (i.v.m. mogelijke vorming van mycotoxinen), let op kwaliteit product - Geschikte brandstoffen voor directe droging zijn: aardgas, bio-gas, LPG, propaan/butaan, petroleum, lichte stookolie, dieselolie, zware stookolie (mits die aan wett. normen voldoet). Gebruik van overige brandstoffen in overleg met afnemer.
n.v.t.	Deel A: I3i+ii			<u>Geldt alleen voor producten (van eigen oogst) met bestemming diervoeder</u> : - gebruik alleen goed onderhouden en goed afgestelde apparatuur (specificaties zijn beschikbaar); - gebruik geschikte brandstoffen bij directe droging + registratie	Geschikte brandstoffen voor directe droging zijn: aardgas, bio-gas, LPG, propaan/butaan, petroleum, lichte stookolie, dieselolie, zware stookolie (mits die aan wett. normen voldoet). Gebruik van overige brandstoffen in overleg met afnemer en bij afzet aan GMP-gecertificeerde

Hygiëncode		Aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)				
ja, III7	n.v.t.			type brandstof. <u>Geldt alleen voor GZP:</u> Volledige en actuele registratie van conditionering	bedrijven overeenkomstig GMP+. Registratie van conditioneringsomstandigheden (zie voorbeeldformulier bijlage I)
ja, II5f	Deel A: I4e	4.8 Thermometer	Kwik en glas in product	Breukvrije thermometer zonder kwik	Voorkom kwik en glas in product
ja, II5f	Deel A: I4e	4.9 Lampen	Glas in product <u>Geldt niet voor zetmeel</u>	Aanwezigheid beschermplaat, breukvrije lampen of beschermkousje	Algemeen: let vooral op verlichting boven product en in werkzone. Niet verplicht voor lampen in werkzone buiten bereik van machines of werktuigen.
ja, II5f	Deel A: I4e	4.10 Koelapparatuur	Koelvloeistof in product a.g.v. lekkage	Goed onderhouden en afdekplaat boven het product (STEK keuringsrapport)	<ul style="list-style-type: none"> - Voorkom lekkage van koelvloeistof in product - Gebruik altijd afdekplaat boven product - koelapparatuur: voorzien van STEK rapport niet ouder dan 2 jaar
5 TRANSPORT / UITSCHUREN EN/OF AFLEVEREN					
ja, II3a, II5a, II5b	Deel A: I3i+ 4a+b	5.1 Vreemde bestanddelen, ongewenste Stoffen	Verontreiniging met vreemde bestanddelen	<ul style="list-style-type: none"> - Schone transportmiddelen - Zonodig afdekken om inregelen en insleep vreemde bestanddelen te voorkomen. - Laadruimte, technische hulpwerktuigen, transportmiddelen dienen schoon te zijn. 	<p>Schone en goed onderhouden apparatuur en transportmiddelen. Verplichte beschikbaarheid van dekzeilen (<u>Geldt niet voor suikerbieten, GZP en zetmeelaardappelen</u>)</p> <p>Bij vervoer product na andere producten, dan als volgt reinigen:</p> <p>A diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen</p> <p>B grond/stenen: reinigen met water (hoge druk)</p> <p>C kunstmest: reinigen met water</p> <p>D verpakte producten: vegen</p> <p>E droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie</p> <p>F Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO17020 geaccrediteerde inspectie-instelling</p>
ja, II3a,	Deel A: I3ii			Voldoende capaciteit inzetten om	Uitlezen groene aardappelknollen:

Hygiëncode		Aandachtspunt		Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004 (food)	183/2005 (feed)					
II5b, II5g					vreemde bestanddelen/ groene aardappelknollen uit te lezen bij aflevering.	<u>geldt niet voor zetmeelaardappelen</u> <u>Overig: Geldt niet voor suikerbieten en GZP.</u>
n.v.t.	Deel A: I4b				<u>Geldt alleen voor producten (van eigen oogst) met bestemming diervoeder:</u> verwijderen broei en schimmel-plekken bij uithalen van kuilen.	Bij het uithalen van kuilen voor diervoeder (m.n. maïs): verwijderen van plekken met zichtbare broei- of schimmelvorming.
ja, II3a, III9a	Deel A:I3i	5.2 Voorraadbeschermings-, kiemremming- of ontsmettingsmiddelen		Overdosis gewasbeschermings-, kiemremmings- en ontsmettingsmiddelen.	Veiligheidsstermijn	Strikt in acht nemen veiligheidsstermijnen (wachttijden) als deze gebruikt zijn tijdens inschuring of bewaring.
ja, II3a, II5a, II5b, III7, III10	n.v.t.	5.3 Transport door derden		Transporteur werkt niet volgens voedsel- en voederveiligheidseisen	<u>Geldt alleen voor GZP en Aardappelen verwerkende industrie:</u> Transporteur is in bezit van GMP B4.1 transport certificaat en is aantoonbaar (kopie certificaat).	Transport door of in opdracht van de teler: kopie certificaat kunnen tonen. Als transport in opdracht van afnemer plaatsvindt, dan is dit niet nodig.
	Deel A: I3i+ 4a+b				<u>Geldt alleen voor producten met bestemming diervoeder:</u> Transporteur is in bezit van GMP B 4.1 transport certificaat en is aantoonbaar (kopie certificaat).	

Gewasspecifieke aandachtspunten handmatige oogst en verpakking van Industriegroenten

Hygiëne code	183/2005 (feed)		Sluit aan bij aandachtspunt	Risico	Beheersmaatregelen	Toelichting/ interpretatie
852/2004						
ja, II5b, II5d	n.v.t.		1.5 EHBO	Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aanwezigheid van EHBO-materiaal in nabijheid van permanente werkplekken en veldwerk 	
ja, II3a, II5a, II5b, II5d	n.v.t.	Oogst	3.3 Persoonlijke hygiëne bij handmatige oogst/ productbehandeling	Contaminatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schone werkkleding en handschoenen. ▪ Kort geknipte nagels. Gelakte nagels en kunstnagels alleen indien handschoenen worden gedragen. ▪ Handen wassen met zeep voor aanvang van het werk en na elk toiletbezoek. 	als handmatig geoogst wordt

					<ul style="list-style-type: none"> ▪ Geen sieraden of loshangende voorwerpen dragen. ▪ Lange haren dienen bijeengebonden te zijn. ▪ Medewerkers met overdraagbare ziekten mogen niet in aanraking komen met het te oogsten product ▪ Wonden dienen afgedekt te worden met een waterafstotende pleister van een afwijkende kleur ten opzichte van het product. 	
ja, II3a, II5a, II5b, II5d	n.v.t.	Oogst	3.4 Product afval		Het productafval dient dagelijks uit de productieruimte te worden verwijderd.	
ja, II5f	n.v.t.	Oogst	3.5 klein oogstmateriaal (mesjes)	Klein oogstmateriaal, zoals mesjes, komen tussen het geoogst product (verontreiniging)	Bewaak aanwezigheid	leg dagelijks vast wat er uitgegeven is en terugkomt.
ja, II5f	n.v.t.	Sorteren	3.6 Verontreiniging product	Verontreiniging met vet / olie	Gebruik food grade olie voor machines of onderdelen daarvan, waarbij het risico bestaat dat door smering of lekkage olie in het product kan komen	Daar waar contact met het product kan ontstaan, foodgrade smeeroilie gebruiken (meestal oogstmachines en sorteerbanden).
ja, II5a, II5b	n.v.t.	Bewaring	3.7 Fust en verpakkingsmateriaal	Verontreiniging vreemde bestanddelen	Fust dient schoon en gereinigd en in goede staat te zijn	<ul style="list-style-type: none"> - Gebruik geen kapotte opslagmiddelen (container, fust, etc) - Fust dient bij voorkeur van kunststof of metaal te zijn - vervuiling met slijk, vuil en gewasresten voorkomen. - Ontsmetten van fust moet geregistreerd worden. - Fust dient niet op een kiezeloppervlak of andere "losse" ondergrond te worden geplaatst - Het product in de schaduw en zo koel mogelijk bewaren

4 Controle

4.1 Inleiding

De onafhankelijke controle is erop gericht vast te stellen of op een teeltbedrijf de voorgeschreven beheersmaatregelen met betrekking tot de teelt, oogst, transport, opslag en bewaring in voldoende mate worden nagekomen, zodat calamiteiten op het gebied van voedselveiligheid worden voorkomen.

In overleg met de CI kan een telervereniging of verzendhandel namens een groep telers een aantal beheersmaatregelen voor haar rekening nemen (bijv. de registratie van de teelthandelingen). In dat geval is de telervereniging verantwoordelijk voor de betreffende beheersmaatregelen. Indien de telervereniging in gebreke blijft, ontvangt de teler geen certificaat.

Indien een teler een loonwerker inzet voor werkzaamheden in de teelt, oogst, transport en bewaring, dan is de teler hiervoor verantwoordelijk en dient de teler aan te tonen dat de loonwerker werkt volgens de richtlijnen van het VVAK-certificatieschema (zie par. 3.4: aandachtspunt 1.7).

Bij teeltbedrijven die voor het eerst deelnemen, moet de controle plaatsvinden tijdens het teeltseizoen. Bij bestaande deelnemers moet de controle plaatsvinden binnen 6 maanden vóór het aflopen van de geldigheid van het certificaat tot maximaal 3 maanden na het aflopen. Op grond van de controle wordt de geldigheid met 1 of 3 jaar verlengd. De geldigheidsdatum (dag + maand) wijzigt niet.

4.2 Afspraak voor controle

De door de teler aangewezen CI neemt telefonisch en/of schriftelijk contact op voor het maken van een afspraak om de fysieke bedrijfscontrole op het teeltbedrijf uit te voeren. Ook zijn verrassingsbezoeken mogelijk (zie par. 4.3).

Bij aanmelding verplicht de teler zich om mee te werken aan de controles door de CI. Dit betekent dat er tijd vrij gemaakt dient te worden voor de controles. Indien een teler tot 3x toe een gemaakte afspraak afzegt, dan volgt automatisch een afkeuring.

4.3 Frequentie controle

Onderscheid wordt gemaakt tussen telers die voor het eerst deelnemen en telers die reeds eerder gecontroleerd zijn.

Nieuwe deelnemers: alle nieuwe deelnemers, of bestaande deelnemers die met een nieuw gewas deelnemen, worden in het eerste jaar van deelname tijdens het teeltseizoen bezocht.

Telers die het vorige seizoen een afkeuring hebben ontvangen voor een bepaald gewas (of het gehele bedrijf), worden voor dat gewas (of bedrijf) beschouwd als nieuwe deelnemer.

Bestaande deelnemers: worden afhankelijk van de teelten óf jaarlijks óf met een kans van 1 op 3 bezocht:

- Aardappelen voor de frites/chips industrie: jaarlijks.
- overige teelten: per jaar wordt 1 op de 3 telers gecontroleerd.

Dit bezoek vindt in principe plaats tijdens het teelt- of bewaar seizoen.

Gedurende de teeltfase of het bewaar seizoen zal een aantal telers (10% van de steekproefomvang) een verrassingsbezoek ontvangen (dit kan ook een tweede bezoek zijn voor de aardappelteelt).

Het betreft hier deels onaangekondigde, gerichte controles (herbeoordelingen) waarvoor in het bijzonder telers in aanmerking komen, die tijdens een eerder bezoek geconfronteerd zijn met zogenaamde niet kritieke tekortkomingen (bijvoorbeeld het (nog) niet verricht hebben van noodzakelijke kleine reparaties aan machines, enz.). Het betreft hier dus een extra controle/herbeoordeling op zaken waarvan met de teler afgesproken is dat deze op korte termijn door hem zullen worden hersteld en welke niet direct kunnen leiden tot een voedselonveilige situatie. Deels betreft het een steekproefsgewijze controle zonder specifieke aanleiding.

4.4 Controle tijdens het teelttraject en bewaar seizoen

Het bedrijf van de teler zal fysiek worden gecontroleerd, voordat het product wordt afgeleverd. De controles vinden jaarrond plaats, maar in de praktijk betekent dit dat de af land geleverde producten in de periode april tot en met augustus worden gecontroleerd. Voor 1^e jaar deelnemers of telers die afgekeurd zijn vindt het fysieke bedrijfsbezoek plaats vóór aflevering van de eerste partij.

Opmerking: Omdat telers van industriegroenten vaak meerdere teelten hebben en de teeltperiode soms kort is, vindt de controle plaats tijdens ten minste 1 van de teelten.

Hierbij zullen in principe alle (op dat moment relevante) aan de teler gestelde voedselveiligheidseisen ofwel eerder genoemde beheersmaatregelen gecontroleerd worden. Beoordelingscriteria die tijdens de inspectie niet operationeel zijn, worden als voldoende beschouwd wanneer de teler de uitvoering beschrijft en de beschrijving in overeenstemming is met het schema.

De gehanteerde controlemethoden zijn:

- Administratieve controle (deze documenten dienen, indien van toepassing, vooraf verzameld te worden teneinde de controle efficiënt te laten verlopen):
  - Zelfbeoordelingchecklist (bijlage E);
  - Tonen bijgewerkte teeltregistratie van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen (tot datum controle) (bijlage F);
  - Tonen van registratie conditionering (alleen bij eigen bewaring GZP) (bijlage I);
  - Controle spuitlicentie (indien van toepassing);
  - Controle spuitkeuring (indien van toepassing);
  - Inkoopbonnen (of facturen) van zaaizaad / pootgoed;
  - Klachten- en calamiteitenformulier (ingevuld indien van toepassing) (bijlage G);
  - Overzicht percelen, opgeslagen partijen en aflevermoment (traceerbaarheid) (bijlage H);
  - In geval van loonwerk: bewijs dat loonwerk werkt volgens de eisen van dit schema;
  - Bij opslag eigen oogst met bestemming diervoeder: specificaties droogapparatuur, inkoopbon gebruikte brandstof;
  - Bij handmatige oogst groenten: overzicht uitgifte mesjes e.d.

De basis van de administratieve controle vormt de toetsing op actualiteit, compleetheid en correctheid van de registraties tijdens de periodieke controle. Gelet op de lagere controlefrequentie (1 op 3 jaar) voor een aantal gewassen heeft de controleur de mogelijkheid om te toetsen of de teler ook in voorgaande jaren adequaat geregistreerd heeft (zie ook interpretatiedocument CI).

- Fysische bedrijfscontrole: Bij het bedrijfsbezoek worden één of meerdere van de percelen gecontroleerd, evenals de bedrijfsruimten, opslagplaatsen, machines, werktuigen, enz. Indien nodig worden de monsters genomen voor het residuonderzoek (uitsluitend bij Aardappelen Verwerkende industrie, zie hoofdstuk 5).

Herstelbaarheid:

Het is mogelijk dat bij een eerste fysische bedrijfscontrole de teler toch nog de gelegenheid krijgt om een niet (volledige) geïmplementeerde maatregel alsnog (volledig) te implementeren. De termijn hiervoor wordt vastgesteld door de controleur. Bij deze telers kan een gerichte fysische bedrijfscontrole worden uitgevoerd om te controleren of de afgesproken maatregelen zijn geïmplementeerd, als onderdeel van de 10% verrassingscontrole. Of de teler dient bewijsstukken te overleggen aan de CI.

De CI heeft de mogelijkheid om de teler bij (herstelbare) beperkte tekortkoming(en), mits deze tekortkoming niet leidt tot een gerede kans op voedselonveilige situaties, de kans te bieden dit te herstellen. Deze situatie geldt dus ongeacht het een eerste of volgende fysische bedrijfscontrole betreft.

4.5 Inspectieverslag en certificering

Na iedere inspectie wordt een inspectieverslag met de inspectieresultaten opgesteld dat aan de teler wordt verstrekt. De weergave van de resultaten van de inspectie op de beoordelingscriteria is ten minste:

“ja of voldoet” in het geval dat aan de eis wordt voldaan,

“nee of voldoet niet” in het geval dat niet aan de eis wordt voldaan,

of “NVT” indien de eisen niet van toepassing zijn”.

Alle “nee’s” die tot intrekking/onthouding van het VVAK-certificaat leiden, moeten worden toegelicht.

Verder dienen de bedrijfsgegevens en gewassen te worden vermeld die benodigd zijn voor de afgifte van het VVAK-certificaat, zoals omschreven in en met in achtneming van de eisen genoemd in hoofdstuk 6, en daarnaast hetgeen benodigd is voor verstrekking aan de afnemers, zoals genoemd in bijlage C.

Op grond van het inspectieverslag wordt besloten over wel/niet verstrekken dan wel verlengen van het VVAK-certificaat (zie hoofdstuk 6). Bij bestaande telers wijzigt van de geldigheidsdatum de dag en maand niet, mits de controle heeft plaatsgevonden tussen 6 maanden vóór en 3 maanden na de geldigheidsdatum. Hiermee wordt bereikt dat de CI meer flexibel is in het plannen van de controles en dat wordt voorkomen dat teeltbedrijven binnen één jaar 2 controles moeten ondergaan (en financieren) om een gecertificeerd product te kunnen afleveren.

5 Bemonstering en analyse

De teelt volgens de eisen die in dit schema zijn opgenomen, leidt er toe dat de teler een voedselveilig product aflevert. De verwerker van het product zal daarnaast bij ontvangst op het verwerkingsbedrijf, tijdens het verwerkingsproces en/of na afloop van het verwerkingsproces monsters nemen om vast te laten stellen of zich nog residuen van bijv. gewasbeschermingsmiddelen of andere ongewenste stoffen, bijvoorbeeld mycotoxinen, in het product bevinden en of het maximaal toegestane niveau hiervan wordt overschreden. Elke verwerker bepaalt zelf op welke wijze dit gebeurt maar het dient in elk geval te beantwoorden aan de eisen van het certificeringssysteem van het verwerkingsbedrijf.

5.1 Residuen gewasbeschermingsmiddelen

Door het merendeel van de afnemers van akkerbouwmatige geteelde producten wordt het eigen monitoringsysteem als afdoende garantie gezien om producten af te leveren die voldoen aan de residunormen voor gewasbeschermingsmiddelen. De kans dat er tijdens de teelt overschrijding van de normen (Maximum Residu Level - MRL) plaatsvindt wordt uitermate klein geacht omdat de teler én directe afnemer zich dient te houden aan de WG/GA (wettelijk gebruiksvoorschrift/gebruiksaanwijzing, bijv. veiligheidstermijnen). Voor deze teelten wordt van de teler niet verwacht dat hij zelf aan een monitoringsprogramma meedoet.

Een uitzondering hierop vormt de aardappelteelt voor de verwerkende industrie (excl. zetmeelaardappelteelt). De telers moeten deelnemen aan het residu monitoringsprogramma, dat integraal onderdeel uitmaakt van de controlesystematiek.

Naast bemonstering en controle van het eindproduct ten tijde van uitlevering wordt tevens een controle uitgevoerd op de registratie van de gebruikte gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen en kiemremmers door de aardappelteler door middel van residucontrole van het gewas (blad). Dit dient ter aanvulling op de fysieke bedrijfscontrole van de CI. Op deze manier wordt ook gecontroleerd op middelen die weliswaar geen residu in het eindproduct achterlaten maar niet zijn toegestaan bij de teelt of niet geregistreerd zijn.

De residucontrole is in een aantal fasen van het aardappelteelt/productieproces van belang:
Teeltfase: controle op registratie van gebruikte middelen, analyse op residuen van toegelaten en (recent) verboden middelen. De resultaten worden vergeleken met het door de aardappelteler geregistreerde gebruik.

Opslag/bewaring/aflevering: controle op registratie van gebruik van de middelen die na de oogst worden gebruikt en op residuen op het product ten tijde van uitlevering (toetsing aan MRL's). De CI is verantwoordelijk voor het nemen van de monsters en het (laten) uitvoeren van het residu-analyseonderzoek dat aan de gestelde voorwaarden voldoet. De voorwaarden zijn opvraagbaar bij de VAVI.

De bemonsteringsfrequentie bedraagt 15% van de deelnemende aardappeltelers.

De bemonsteringsfrequentie geldt als totaal voor monsters genomen op blad en product. De CI is verantwoordelijk voor een goede verdeling over de verschillende analysepakketten. De verdeling van monsters over gewas (blad-) en product (knol-) onderzoek is aangegeven in onderstaande tabel.

Tabel: Verdeling bemonsteringsfrequentie

Type residu-onderzoek	Gewas	Product
% van telers bemonsterd	5	10

Op basis van nieuwe informatie (analyseresultaten, aanwijzingen uit het veld, food alerts, etc.) of specifieke wensen van de afnemers van deze aardappelen kan de bemonsteringsfrequentie worden geïntensiveerd en het pakket aan middelen waarop wordt gecontroleerd worden uitgebreid. Aanpassing kan plaatsvinden tussentijds (naar aanleiding van signalen uit de markt) alsmede naar aanleiding van de jaarlijks te houden evaluatie.

Wanneer uit het residu monitoringsonderzoek MRL overschrijdingen blijken, dan zal de VAVI de CI's een intensiever residu monitoringsonderzoek laten opstarten welke voornamelijk gericht zal zijn op residuen van de betreffende middelen. Deze bewaking van het monitoringsonderzoek blijft gehanteerd totdat er duidelijkheid is over de oorzaak van deze overschrijdingen.

5.2 Andere ongewenste stoffen

De afnemers van akkerbouwmatig geteelde producten hebben op basis van nationale of Europese wetgeving monitoringssystemen voor ongewenste stoffen. Een belangrijke ongewenste stof is mycotoxine (bijv. DON in granen, hiervoor gelden m.i.v. 1 juli 2006 Europese normen). Indien gewenst/verplicht, worden producten door de afnemers bemonsterd en geanalyseerd en afhankelijk van de uitkomst, producten geweigerd dan wel (corrigerende) maatregelen genomen.

5.3 Analysemethode

Bij de bepaling van de residuen moet de GCMS + LCMS methode worden toegepast.

6 Afgifte VVAK-certificaat

Het VVAK-certificaat wordt door de aangewezen CI uitgereikt aan de teler wanneer deze na de fysieke bedrijfscontrole en administratieve controle voor de aangemelde teelten / percelen wordt goed bevonden voor het implementeren van de Beoordelingscriteria met bijbehorende beheersmaatregelen in zijn bedrijfsvoering.

Het VVAK-certificaat bestaat uit twee delen. Een voorblad en een bijlage.

Dit voorblad wordt in principe eenmaal per 3 teelt- en bewaar seizoenen uitgereikt. Echter, indien het VVAK-certificaat geldt voor (o.a.) de Aardappelen Verwerkende industrie, zal jaarlijks een nieuw voorblad worden uitgereikt met daarop de geldigheidsduur vermeld. Een nieuw voorblad wordt ook uitgereikt bij wijziging (uitbreiding / inkrimping) van het aantal gewassen.

VVAK-certificaat: Voorblad

- Voedsel- en Voederveiligheid Akkerbouw (VVAK)
  - geldend voor de gewassen:
    - Aardappelen Verwerkende industrie
    - Granen, Zaden, Peulvruchten (GZP)
    - Suikerbieten
    - Zetmeelaardappelen
    - Industriegroenten (incl. uien)
    - Andere akkerbouwmatig geteelde gewassen, bijvoorbeeld maïs, witlof, kruiden, enz.
- Jaar van certificatie (+ datum). Bij verlenging datum gelijk (zie 4.5).
- Geldigheidsduur certificaat (evt. per gewas)
- Certificaatnummer
- Uitgereikt aan: ....(naam teeltbedrijf/teler)...
- Adres: ....
- Postcode / Plaats: ....
- Registratienummer (van CI)
- Plaats (van ondertekening door CI)
- Handtekening (CI)

Tevens bestaat het VVAK-certificaat uit een bijlage, dat alleen verstrekt hoeft te worden indien niet alle percelen van de betreffende teelten kunnen worden gecertificeerd. In dat geval wordt aangegeven op welke percelen het certificaat betrekking heeft. Deze informatie is ook voor de afnemer(s) beschikbaar.

VVAK-certificaat: Bijlage

- Bijlage behorende bij Voedsel- en Voederveiligheid Akkerbouw (VVAK)
- Jaar van certificatie:
- Datum afgifte:
- Naam: (teeltbedrijf/teler)
- Adres: ....
- Postcode / Plaats: ....
- Certificaatnummer:
- Per gewas: aangeven of alle percelen zijn goedgekeurd.
Zo niet: dan bij het betreffende gewas aangeven voor welke percelen (incl. oppervlakte en ras(sen)) het geldt.

7 Bezwaar

7.1 Bezwaarprocedure

Nadat de teler schriftelijk op de hoogte is gebracht door de CI dat er geen VVAK-certificaat wordt afgegeven met de betreffende reden(en) kan hij schriftelijk bezwaar aantekenen bij deze CI. Dit dient te gebeuren binnen 2 weken.

In het bezwaar moet duidelijk omschreven worden waarom de afwijzing voor het VVAK-certificaat ten onrechte is, dat met ingesloten bewijsmateriaal kan worden aangetoond.

Deze bezwaarschriften worden, indien mogelijk, binnen 4 weken in behandeling genomen door de CI. Of een bezwaar binnen 4 weken wordt gehonoreerd ligt aan het onderwerp van het bezwaar:

- Wanneer het duidelijk een administratieve fout is van de teler danwel CI, die met voldoende bewijsmateriaal kan worden aangetoond, zal de CI binnen 4 weken antwoorden.
- Wanneer het bezwaar met bewijsmateriaal niet eenduidig is, wordt het bezwaar voorgelegd aan een zogenoemde Paritaire Commissie.

7.2 Paritaire commissie

1. Aanlevering dossier

Wanneer een bezwaar niet eenduidig door de CI kan worden behandeld worden deze bezwaren door de CI verzameld en van argumentatie en toelichting voorzien.

Afhankelijk van het bezwaar wordt deze door de CI in behandeling gegeven bij de door het Akkerbouw Certificeringsoverleg ingestelde Beroepscommissie VVAK (als afkeuring een gewasoverschrijdende eis betreft), dan wel bij de Paritaire Commissie² van het betreffende gewas (als de afkeuring een gewasspecifieke eis betreft).

2. Samenstellen van de Beroepscommissie VVAK

Deze Paritaire Commissie bestaat uit 3 vertegenwoordigers namens de afnemers en 3 vertegenwoordigers namens de teelt onder leiding van een onafhankelijk voorzitter (aangewezen door het Akkerbouw Certificeringsoverleg). De Beroepscommissie VVAK kan bij de beoordeling een beroep doen op de Paritaire Commissie² per gewasketen, die nauw betrokken is bij de formulering van de eisen vanuit die gewasketen (het gaat om: Aardappel Verwerkende industrie (VAVI), Zetmeelaardappelen (AVEBE), COSUN, Granen-Zaden-Peulvruchten (Productschap Akkerbouw), Groenteverwerking (Vigef).

3. Behandeling bezwaren

De bezwaren worden verzameld en periodiek (ca. 1x per 6 á 8 weken in de periode 1 augustus – 30 april, evt. frequenter indien daartoe aanleiding is) behandeld in de Paritaire Commissie (zie ook punt 1). Nadat deze commissie zich heeft gebogen over het betreffende bezwaar zal deze het bindend advies op schrift stellen en terugkoppelen naar de betreffende CI. Deze CI zal de betreffende teler op de hoogte brengen over het al dan niet honoreren van het bezwaar.

De secretaris van de door het Akkerbouw Certificeringsoverleg ingestelde Beroepscommissie VVAK ontvangt een afschrift van de adviezen van de Paritaire

---

² of een soortgelijk orgaan

Commissies van de betreffende gewassen, teneinde eenduidigheid in de beoordeling en afstemming te bevorderen.

4. Aantekening arbitrage

Wanneer een teler zich niet kan vinden in het gegeven antwoord op zijn bezwaar door de Paritaire Commissie, dan wel Beroepscommissie VVAK kan er arbitrage worden aangevraagd. Voor de invulling hiervan wordt verwezen naar het leveringscontract met de betreffende afnemers, waarin deze procedure is geregeld.

Bijlage A: Criteria voor CI's.

De CI moet voldoen aan o.a. onderstaande minimumeisen:

- De CI is ISO IEC 17020:98 (EN 45004) of NEN-EN 45011:1998 geaccrediteerd voor het onderhavige schema of voor het totaal van de onderliggende (6) VVC's;
- De CI heeft aantoonbare ervaring met controle en certificering in de akkerbouwsector;
- Aantoonbare kennis van regelgeving in de akkerbouw;
- Bereidheid tot het ondergaan van één of meerdere audits vanuit de beheerder van het certificaat;
- De CI is bereid en in staat om, indien van toepassing, de in **bijlage C** omschreven informatie aan de betrokken afzetorganisaties te leveren;
- De CI rapporteert jaarlijks bevindingen ten aanzien van de certificering (hoeveelheid telers, reden afkeuring) aan het Akkerbouw Certificeringsoverleg;
- De CI verplicht zich om aanwezig te zijn op een jaarlijks te organiseren harmonisatieoverleg inzake de interpretatie van de eisen.

Een aantal criteria zijn belangrijk voor:

- een onafhankelijke controle-organisatie: onafhankelijkheid, neutraliteit, objectiviteit, vertrouwelijkheid, de mogelijkheid tot beroep => aantonen dat zij de noodzakelijke bekwaamheid heeft om deskundige oordeelsvorming te kunnen geven.
- controleurs/auditoren: operationele onafhankelijkheid => enigerlei betrokkenheid bij concurrerende objecten, die hun neutrale en onpartijdige oordeelsvorming over het te inspecteren object zou kunnen beïnvloeden, is niet toegestaan.

CI's die van start willen gaan met het VVAK-certificatieschema dienen eerst erkend te worden door het Akkerbouw Certificeringsoverleg. Geïnteresseerde CI's kunnen hiertoe (vroegtijdig) een verzoek indienen bij het Akkerbouw Certificeringsoverleg. Zij dienen zich akkoord te verklaren met de inhoud van het document 'Criteria voor Controlerende Instanties', waarin een nadere en volledige uitwerking is opgenomen van alle rechten en plichten van een CI.

Bijlage B: Lijst door Akkerbouw Certificeringsoverleg erkende CI's

organisatie	contactpersoon			adres	postcode	plaats	telefoon / internet
NAK AGRO	Dhr.	G.	Staring	Pb 1115	8300 BC	Emmeloord	0527-635400; www.nakagro.nl
SGS-Nederland	Dhr.	R.	Dijkstra	Pb 200	3200 AE	Spijkenisse	0181-693333; www.nl.sgs.com
Control Union Certifications	Dhr.	J.	Huisman	Pb 161	8000 AD	Zwolle	038-4260100; www. controlunion.com
ECAS B.V.	Dhr.	R.	Zuyderwijk	Pb 533	2675 ZT	Honselerdijk	0174-615715; www.ecas.nl

Voorbehoud

Het is mogelijk dat er zich na publicatie wijzigingen in deze lijst van erkende CI's voordoen. Voor de meest actuele lijst zie <http://www.productschapakkerbouw.nl/teelt/voedsel--en-voederveiligheid-akkerbouw-vvak>.

Bijlage C: Informatie CI naar afzetorganisatie

Na aanmelding van de teler voor het VVAK-certificaat bij een erkende CI, machtigt de teler de CI om de volgende gegevens aan de door de betreffende teler gemachtigde afnemer te verstrekken:

- In een Excel overzicht:
  - **Gemachtigde** afnemer(s)
  - **Telernummer** bij afnemer(s)
  - **Nummer** bij CI
  - **Klantnummer** afnemer(s)
  - **Controle datum**
  - **Geldigheidsduur** certificaat
  - **Achternaam**
  - **Naam (teeltbedrijf/teler)**
  - **Adres**
  - **Postcode + Plaats**
  - **ras(sen)**
  - **Oppervlakte**
  - **Status**
  - **Certificaatnummer**
  - **Reden** (bij afkeuring n.a.v. controle)
  - **Omschrijving** (bij afkeuring n.a.v. controle)
  - **Residumonster** (gewas- of knolmonster) – indien van toepassing
  - **Uitslag residumonster**
- Wekelijkse rapportage betreffende status van aangemelde telers naar gemachtigde afnemer. Afwijking daarvan uitsluitend in onderling overleg met afnemer.
- Het verstrekken van de areaalgegevens aan de afnemer is niet verplicht omdat deze gegevens onvolledig of onbetrouwbaar kunnen zijn (m.n. bij 1:2 en 1:3 inspectie). In overleg met de afnemer kan gekozen worden voor het gebruik van de bij de afnemer bekende areaalgegevens.
- Aanlevering volgens een vast format (per afnemer vast te stellen). Zie voorbeeld op: www.vavi.nl.
- Kopie uitslag residumonster van teler voor gemachtigde afnemer (geldt alleen voor aardappelen verwerkende industrie).
- Eindrapportage van de CI na afloop van het jaar, van een teelt en opslagseizoen. Dit ten behoeve van evaluatie en communicatie met de CI's, de betrokken afzetorganisaties en andere schakels in de keten.

Bijlage D: Eisen gesteld aan de registratie

Hieronder wordt ingegaan op de wijze van registratie, de inhoud van de registratie en de bewaartermijn.

1. Wijze van registratie

De te voeren registratie moet aan de volgende algemene eisen voldoen:

1. de registratie moet toegankelijk en overzichtelijk zijn voor controleur en afzetorganisatie,
2. het dient een minimaal aantal elementen te bevatten (zie par. 2),
3. de registratie mag zowel op papier als elektronisch worden vastgelegd.

Toelichting:

Toegankelijkheid en overzichtelijkheid

- bij voorkeur gebruik maken van registratieformulieren per registratie-eenheid (doorgaans: perceel) of, indien geautomatiseerd, van een akkerbouw registratiesysteem (met rapportagemogelijkheid per registratie-eenheid).
- spuitboekje is ook akkoord, mits de overzichtelijkheid geborgd is (vastlegging per registratie-eenheid).

Registratie-eenheid

Een registratie-eenheid is doorgaans een perceel of groep van percelen, die op eenzelfde wijze behandeld wordt (dezelfde bemesting, dezelfde gewasbescherming).

Elektronische vastlegging (niet verplicht)

De gangbare akkerbouw managementsystemen voldoen aan de eisen. Gangbaar zijn: Comwaes, Crop (Opticrop), ISA-akker (Isagri), Teeltplus (Dacom).

2. De inhoud van de registratie

- **Hieronder zijn voor de diverse teelthandelingen de minimale registratie-eisen weergegeven. In bijlage F is een voorbeeld van een teeltregistratieformulier opgenomen.**
Opmerking: de registratie van bemesting is voor de suikerbietenteelt niet verplicht.

Voor alle formulieren

- unieke perceelsnaam (of -code);
- oppervlakte (ha);
- optioneel (= niet verplicht): NAW (Naam-Adres-Woonplaats) gegevens van het teeltbedrijf.

Aanvoer organische meststoffen

- datum toediening; soort organische meststof; hoeveelheid (ton/ha);
- optioneel (= niet verplicht): samenstelling N, P₂O₅, K₂O, enz. (kg/ton).

Aanvoer kunstmest

- datum toediening; soort meststof; hoeveelheid (kg/ha);
- optioneel (= niet verplicht): samenstelling N, P₂O₅, K₂O, enz. (kg/ton).

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen

- datum toediening; naam middel; dosering (kg/ha of l/ha);

- naam toediener (bij steeds dezelfde toediener: 1 keer vermelden + evt. afwijkingen);
- doel (reden) toepassing (bijvoorbeeld onkruid, schimmels, phytophthora, insecten);
- type behandeling (VV= volvelds, rijenspuit, strooien, strijken,...);
- optioneel (= niet verplicht): toelatingsnummer middel; werkzame stof; oppervlakte bespoten per keer.

Oogstdatum

- 1^e oogstmoment van de registratie-eenheid.

Chemische behandeling tijdens inschuren of bewaring (bijv. kiemremming)

- datum toediening; naam middel; dosering (kg of ltr per ton geoogst product);
- optioneel (= niet verplicht): toelatingsnummer middel; werkzame stof.

Alleen bij eigen opslag GZP: Registratie GZP conditionering (bijlage I)

- datum van registratie;
- maandelijks (in september en oktober: 2x per maand) vastleggen per opgeslagen partij:
  - aantal beluchtingsuren in de afgelopen maand
  - producttemperatuur
  - vochtgehalte

- **Naast de (bovengenoemde) registratie van teelthandelingen, dient ook een registratie gevoerd te worden met betrekking tot:**

Traceerbaarheid (zie voorbeeldformulier bijlage H)

- overzicht van percelen: perceelsnaam (of -code); locatie; gewas; ras; oppervlakte;
- optioneel (= niet verplicht): plattegrond waarop alle percelen zijn ingetekend;
- bij af land levering (niet verplicht voor suikerbieten en zetmeelaardappelen): datum; afnemer; hoeveelheid afgeleverd product (ton);
- bij bewaring (niet verplicht voor zetmeelaardappelen en GZP):
  - overzicht met per perceel: waar product opgeslagen is (zodat ook mengpartijen zichtbaar worden); optioneel (= niet verplicht): hoeveelheid (raming); op cel/box/kist partij-identificatie vermelden.
  - bij aflevering per cel/box: datum; afnemer; hoeveelheid afgeleverd product (ton).

Om een juiste tracering mogelijk te maken moet de identiteit van partijen bewaard blijven door deze te labelen indien sprake is van meerdere rassen of partijen die niet geteeld zijn onder de voedselveiligheidseisen opgenomen in dit document.

Calamiteiten

- NAW (Naam-Adres-Woonplaats) gegevens van het teeltbedrijf/teler
- datum calamiteit;
- omschrijving calamiteit/klacht;
- locatie waar product/partij nu is*;
- oorzaak;
- corrigerende maatregel uitgevoerd;
- verbetermaatregel (hoe in de toekomst te voorkomen);
- effectiviteit van de verbetermaatregel*;
- meldingsdatum afnemer, PDV (bij afzet als diervoeder) en VWA (indien van toepassing)*;
- paraaf.

*) niet verplicht bij een calamiteit waarbij de veiligheid van het product niet in het geding is.

In bijlage G is een voorbeeld opgenomen.

Ontsmetting opslagmiddelen (fust industriegroenten)

- datum; aard/identiteit opslagmiddel; naam ontsmettingsmiddel; naam uitvoerder.

Gebruik eigen zaaizaad GZP:

- vastleggen van welk perceel het zaaizaad afkomstig is.

Ongediertebestrijding (alleen bij opslag eigen product en indien nodig)

- locaties lokdozen (bij voorkeur op plattegrond intekenen);
- per controleronde: datum; nummer lokdoos; aangevuld (J/N).

3. Bewaartermijn

De registratie dient minimaal 3 jaar bewaard te worden op het teeltbedrijf.

Bijlage E: Zelfbeoordeling/checklist

Naam:.....
Datum: ... / ... / 2010; Paraaf: .....

Enkele aandachtspunten zijn met “**should**” aangeduid. Voor deze punten geldt dat zij niet in absolute termen te controleren zijn, maar in extreme gevallen wel tot voedselveiligheidsproblemen kunnen leiden. De bewustwording staat hier centraal. Het niet voldoen aan deze punten leidt niet tot afkeuring.

1. ALGEMEEN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
1.1 Eigen verklaring + zelfbeoordeling/-checklist	1.1.1	U hebt deze checklist (bij voorkeur vóór het begin van het teeltseizoen) ingevuld en ondertekend. U werkt volgens deze zelfbeoordeling/checklist.	☐	☐	
1.2 Traceerbaarheid (eenduidige registratie van het perceel, de teelt en afnemer) Zie ook bijlage H .	1.2.1	Een overzicht is beschikbaar van de percelen, met daarop: perceelsnaam/-code (evt. McSharry code), locatie, gewas, ras, oppervlakte, en indien van toepassing een plattegrond van de bewaar ruimte(n). Een plattegrond van de bewaar ruimte(n) <u>geldt niet voor GZP, suikerbieten en zetmeelaardappel</u>	☐	☐	
	1.2.2	Alle bespuitingen, overige chemische behandelingen, bemestingen en 1 ^e oogstdatum worden geregistreerd. Bijvoorbeeld m.b.v. een teeltregistratieformulier, een akkerbouw managementsysteem of spuitboekje.	☐	☐	
	1.2.3	Inkoopbonnen (en/of facturen) van zaaizaden, pootgoed, meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, inkuiltoevoegingsmiddelen en biociden worden bewaard (minimaal 3 jaar, zie 1.2.8).	☐	☐	
	1.2.4	U registreert waar welke partij is opgeslagen: minimaal identificatie van herkomst van iedere partij (perceel waarvan product afkomstig is) en hoeveelheid (raming). (<u>geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen.</u>)	☐	☐	☐
	1.2.5	U registreert afgeleverde partijen (zowel af land als bij aflevering per cel/box): datum, afnemer, hoeveelheid afgeleverd product (ton), evt. bonnummers. Afleveringsoverzichten van de afnemers voldoen.	☐	☐	☐
	1.2.6	Bij aflevering ziet u erop toe dat de juiste partij wordt opgehaald en vermenging van partijen wordt voorkomen.	☐	☐	
	1.2.7	Bij een calamiteit dient u, onmiddellijk na ontvangst van een verzoek daartoe, in staat te zijn om informatie (i.c. afnemer, aflevermoment en hoeveelheid) van een of meerdere afgeleverde partijen aan te leveren.	☐	☐	
	1.2.8	Alle registraties, rapporten van controles, certificaten en analyses worden 3 jaar (vanaf start certificering) bewaard.	☐	☐	
	1.2.9	Partijen die niet aan het certificaat voldoen, worden niet samengevoegd maar separaat opgeslagen.	☐	☐	
1.3 Calamiteiten		bij brand, ongelukken of vondst waarbij sprake kan zijn van bijv. asbest, glas, olie, radioactiviteit, zware metalen, chemicaliën (bijv. PAC's, benzeen, DDT) of quarantaine organismen.			
	1.3.1	In geval van een dergelijke calamiteit: <ul style="list-style-type: none"> - legt u vast wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd (bijlage G 'Calamiteiten' invullen). - geeft u aan hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen. - overlegt u met uw afnemer of dit consequenties heeft voor de betreffende partij. - geeft u de calamiteit door aan het Productschap Diervoeder (PDV) (fax. 070 - 3708290), indien het product bestemd is voor diervoeder. - Raadpleegt u de meldwijzer van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) (zie www.vwa.nl/cdlpub/servlet/CDLServlet?p_file_id=21626) of er gemeld moet worden aan de VWA. 	☐	☐	

1. ALGEMEEN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
		bij voorvallen/ongelukken waarbij de productveiligheid niet in gevaar is maar niet (meer) voldaan kan worden aan andere gestelde eisen, bijvoorbeeld het tenietgaan van registraties door computerstoring, brand- of waterschade.			
	1.3.2	In geval van een dergelijke calamiteit legt u vast: - wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd. - hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen (indien relevant). U kunt hiervoor bijlage G 'Calamiteiten' gebruiken.	☐	☐	
1.4a Wetgeving (=should)	1.4.1	U beschikt over kennis van relevante wetgeving (residunormen, schadelijke stoffen (bijv. mycotoxinen)). Bij twijfel: contact opnemen met uw afnemer. Bij afzet als diervoeder: zie bijlage J . Voor productnormen bij diervoeder zie http://www.pdv.nl/lmbinaries/bijlage_01-nl.pdf . <i>Tip (alleen voor GZP): zie www.productschapakkerbouw.nl (zoekwoorden: 'fusariumtoxinen', 'graanziekten/toxinen')</i>	☐	☐	
1.4b Kennisontwikkeling, actualisatie vakmanschap (=should)	1.4.2	U beschikt over kennis ten aanzien van het voorkomen van teeltziekten, veldschimmels en bewaarziekten en houdt het op peil. <i>Tip: zie www.kennisakker.nl; www.irs.nl.</i>	☐	☐	
1.5 Hygiëne	1.5.1	Bij opslag/bewaring op het teeltbedrijf weten zowel derden (bezoekers) als personeel aan welke hygiëneregels voldaan moet worden (zichtbaar ophangen). Minimumeis: zie bijlage K . <u>Geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen.</u>	☐	☐	☐
	1.5.2	Er wordt gewerkt volgens de hygiëneregels. Deze zijn bekend bij u zelf en het personeel d.m.v. een instructie (aantoonbaar door bijv. verklaring laten ondertekenen). <u>Geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen.</u>	☐	☐	☐
	1.5.3	Afval (bijv. verpakkingsmateriaal, resten) en gevaarlijke stoffen (zie ook 1.6) worden dusdanig opgeslagen dat verontreiniging van het product wordt voorkomen.	☐	☐	☐
1.6 Opslag hulpstoffen		betreft: gewasbeschermings-, voorraadbeschermings-, ongediertebestrijdings- en ontsmettingsmiddelen, meststoffen en brandstoffen.			
	1.6.1	Opslag voldoet aan wettelijke eisen.	☐	☐	
	1.6.2	De opslag van alle hulpstoffen vindt fysiek dan wel in tijd gescheiden plaats van uitgangsmateriaal en/of geoogst product.	☐	☐	
1.7 Loonwerk	1.7.1	U kunt aantonen dat de loonwerker volgens de VVAK regels werkt. U bent daarom in bezit van kopie van het VKL certificaat (niet nodig als loonwerker op site www.vkl.nl vermeld staat), VVC, GlobalGAP of het Belgische IKKB certificaat van de loonwerker (of onderaannemer) of elk ander certificaat of inspectiebewijs die deze eisen afdekt. Als u dit niet kan aantonen, dan kan de CI aanvullende controle bij loonwerker uitvoeren.	☐	☐	☐
	1.7.2	Registraties van activiteiten van loonwerker (die volgens de VVAK regels geregistreerd moeten worden) zijn in uw bezit.	☐	☐	☐

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
2.1 Perceelskeuze	2.1.1	Geen teelt op percelen die de laatste 3 jaar verontreinigd zijn door opbrengen van niet toegelaten stoffen (bijv. verontreinigd slib, glas, olie, dioxines, zware metalen). Bij twijfel: grondanalyse	☐	☐	
	2.1.2	Indien perceel minder dan 5 jaar in agrarisch gebruik is, dan is de historie van de laatste 7 jaar bekend en wordt het onderbouwd met een grondanalyse door een erkend laboratorium.	☐	☐	☐

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
	2.1.3	Verontreinigingen worden verwijderd (let extra op glasdelen en plastic, vooral in percelen langs wegen).	☐	☐	
	2.1.4	Geen teelt op percelen waarop meststoffen, geproduceerd op basis van dierlijke eiwitten (bijv. beendermeel), zijn toegediend in de laatste 3 jaar.	☐	☐	
2.2 Uitgangsmateriaal	2.2.1	Uitsluitend gebruik goedgekeurd uitgangsmateriaal. Aantoonbaar d.m.v. voldoende gespecificeerde inkoopbonnen, certificaten of factuur, en/of NAK certificaten (bij zetmeelaardappelen ook TBM beoordelingsbewijs). Dit geldt niet als de afnemer zorgdraagt voor goedgekeurd uitgangsmateriaal en dit schriftelijk aan u heeft verklaard.	☐	☐	
	2.2.2	Bij voorkeur (=should) gebruik maken van ontsmet zaaizaad om het risico op ziekten en plagen tijdens de teelt te verminderen.	☐	☐	
	2.2.3	Bij gebruik eigen zaaizaad voor GZP-teelt wordt de perceelsnaam waarvan het zaaizaad afkomstig is geregistreerd.	☐	☐	☐
2.3 GGO-gewassen	2.3.1	Geen teelt van GGO gewassen (ook geen proefveld), tenzij met expliciete goedkeuring van de afnemer.	☐	☐	☐
	2.3.2	<u>Geldt alleen voor suikerbieten</u> : Indien bietenzaad niet is ingekocht via Cosun, dan kunt u hiervoor een ontheffing van de RvB van Cosun tonen.	☐	☐	☐
	2.3.3	Indien GGO gewas geteeld wordt, worden de wettelijke voorschriften voor GGO gewassen in acht genomen en de teelt volledig geregistreerd.	☐	☐	☐
	2.3.4	Perceel zelf is laatste 2 jaar niet als GGO proefveld gebruikt met hetzelfde gewas. Voor consumptieaardappelen geldt 4 jaar.	☐	☐	
	2.3.5	Teelt mag niet grenzen aan GGO proefvelden met hetzelfde gewas. Voor aardappelen geldt een minimale afstand van 10 m, voor suikerbieten 3 m.	☐	☐	☐
	2.3.6	GGO partijen worden zorgvuldig gescheiden gehouden van non-GGO partijen.	☐	☐	☐
	2.3.7	Machines en werktuigen zijn niet in contact geweest met GGO's, tenzij daarna zeer grondig gereinigd.	☐	☐	
	2.3.8	Bij vondst/vaststelling van een GGO, dit registreren op het 'Calamiteitenformulier' (bijlage G).	☐	☐	☐
2.4 Machinegebruik	2.4.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden, goed afgestelde en schone machines (geen verontreiniging met productvreemde stoffen zoals olie, vet, glas).	☐	☐	
2.5 Bemesting	2.5.1	Bemest volgens bemestingsadvies (bij voorkeur op basis van analysegegevens). (= should)	☐	☐	
	2.5.2	Gebruik op het perceel uitsluitend bodemverbetersaars die voorzien zijn van een (product)certificaat waarmee aangetoond wordt dat het product voldoet aan de Meststoffenwet en nagenoeg vrij is van glas. (geldt niet voor GZP) Groen- en gft-compost moet m.i.v. 1/1/2011 gecertificeerd zijn volgens het branchekeurmerk "Keurcompost". Glasnorm: maximaal 0,2% (m/m, op droge stof) met een minimale deeltjesgrootte van 2 mm en een maximale deeltjesgrootte van 20 mm. De toetsing van de glasnorm geldt niet voor compost. Voor zuiveringsslib en/of overige organische meststoffen moet een analyserapport volgens het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (3 jaar bewaren) en een afleveringsbewijs overlegd kunnen worden. Voor groen- en gft-compost geldt dit tot en met 31/12/2010, tenzij het gecertificeerd is volgens "Keurcompost".	☐	☐	☐
	2.5.3	Geen gebruik van rioolslib voor organische bemesting	☐	☐	

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
	2.5.4	Gebruikte meststoffen worden geregistreerd (zie bijlage F). (geldt niet voor suikerbieten)	☐	☐	☐
	2.5.5	Gebruik uitsluitend wettelijk toegestane meststoffen, maar geen meststoffen die gemaakt zijn op basis van dierlijke eiwitten (bijv. beendermeel).	☐	☐	
2.6 Goede dosering meststoffen	2.6.1	Bemestingsapparatuur is goed afgesteld en goed onderhouden, bij voorkeur getest (keuring is niet verplicht). (=should)	☐	☐	
	2.6.2	Geldt alleen bij consumptieaardappelen: jaarlijkse kalibratie uitvoeren (controle op goede werking, afstelling en verdeling) + datum van deze test noteren → datum: ____ - ____ -2010	☐	☐	☐
2.7 Gewasbeschermingsmiddelen	2.7.1	Uitsluitend gebruik van wettelijk toegestane middelen. Gebruik middelen uitsluitend volgens wettelijk gebruiksvoorschrift en gebruiksaanwijzing (etiket): let vooral op de maximale dosering, veiligheidstermijn en de frequentie van toediening. Tip: op www.ctgb.nl kunt u checken of een middel (nog) is toegelaten.	☐	☐	
	2.7.2	Proeven met middelen waarvoor nog geen officiële toelating geldt, mogen alleen met vergunning van het CTGB uitgevoerd worden (kopie beschikbaar). Indien vergunning dit verplicht: geteelde producten scheiden van het verhandelbare product.	☐	☐	☐
	2.7.3	Alle gebruikte gewasbeschermingsmiddelen registreren (steeds actueel)	☐	☐	
	2.7.4	De spuit is goed onderhouden en het SKL goedkeuringsbewijs (van de spuitkeuring) is geldig (geldt ook voor loonwerker). Advies: controleer periodiek zelf op de goede werking (dosering, spuitbeeld, doppen)	☐	☐	
	2.7.5	De toepasser van gewasbeschermingsmiddelen beschikt over een geldige spuitlicentie, ten minste licentie 1 (ook loonwerker).	☐	☐	
2.8 Ziekten, plagen en gebreken	2.8.1	Maatregelen worden genomen ter preventie en indien nodig ter bestrijding (incl. registratie), om verontreiniging van het product met gifstoffen en giftige onkruiden, en kwaliteitsverlies te voorkomen. Tip: zie www.kennisakker.nl	☐	☐	☐
	2.8.2	Geldt alleen voor GZP (zie ook 1.4a, 1.4b, 2.2 en 4.6): let op aarschimmels (fusarium, moederkoren) en giftige onkruiden. Bij vondst registratie op het 'Calamiteitenformulier' (bijlage G) + melden aan afnemer.	☐	☐	☐
	2.8.3	Geldt alleen voor consumptieaardappel: doornappel (<i>Brugmantia Datura</i>) (handmatig) uit perceel verwijderen.	☐	☐	☐
2.9 Watergebruik	2.9.1	Uitsluitend gebruik van water van goede kwaliteit (bijv. bron-, leiding- en regenwater). Oppervlaktewater moet schoon zijn, bij twijfel informatie inwinnen bij PD of waterschap of analyse uitvoeren. Let op riooloverstorten	☐	☐	☐
2.10 Jacht	2.10.1	Geldt alleen voor consumptieaardappelen en industriegroenten: jacht niet toegestaan indien het gevaar bestaat dat hagel in product terecht komt.	☐	☐	☐

3. OOGST/ BEWERKING/ INSCHUREN

Voldoet?
ja nee nvt.

3. OOGST/ BEWERKING/ INSCHUREN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
3.1 Machines	3.1.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden en schone machines en transportmiddelen om beschadiging en insleep van vreemde bestanddelen (zoals brandstof, olie, vet en glas) te voorkomen. Let in het bijzonder op: beschadigingen inschuurapparatuur, olie- en brandstoflekkage, gebruik schone kipwagens, kisten, etc. Bij vervoer product na andere producten (A...F), dan als volgt reinigen: A. diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen B. grond/stenen: reinigen met water (hoge druk) C. kunstmest: reinigen met water D. verpakte producten: vegen E. droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie F. Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO 17020 geaccrediteerde inspectie-instelling.	☐	☐	
	3.1.2	Voorkom natregenen van het product (bijv. afdekken). (<u>Geldt niet voor suikerbieten en zetmeelaardappelen</u>).	☐	☐	☐
	3.1.3	<u>Geldt alleen voor consumptieaardappelen en industriegroenten:</u> Aanwezigheid van dekzeil bij dreiging van regen verplicht.	☐	☐	☐
	3.1.4	Geen gebruik maken van machines die eerder in het seizoen in contact zijn geweest met GGO-producten, tenzij zeer grondig gereinigd.	☐	☐	☐
3.2 Verpakking van diervoeders (alleen van eigen oogst)	3.2.1	Gebruik voor diervoeders uitsluitend geschikt, schoon en voldoende (lagen) verpakkingsmateriaal (folie, big bags).	☐	☐	☐
	3.2.2	Voorkom beschadiging van verpakkingsmateriaal (en repareer indien nodig).	☐	☐	☐

4. OPSLAG / BEWARING		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
4A. Niet overdekt bewaring (in veld of betonplaat)					
4.1 Niet overdekte bewaarplaatsen	4.1.1	De bewaarplaats is schoon en goed onderhouden, vrij van verontreiniging zoals olie, chemicaliën, hout, los freesasfalt en los puin. Kisten en containers gebruikt voor opslag zijn in goede staat (niet beschadigd).	☐	☐	☐
	4.2 Diervoeders (alleen van eigen oogst)	4.2.1	De kuilkwaliteit (optimale pH: 4,5-5,4) wordt bewaakt en schimmelgroei wordt voorkomen. Gebruik alleen toegestane toevoegingsmiddelen (bij levering en toepassing door VKL gecertificeerde loonwerker wordt hieraan voldaan). Bij twijfel zie groep 1K op http://europa.eu.int/comm/food/food/animalnutrition/feedadditives/registeradditives_en.htm .	☐	☐
	4.2.2	Verpakte balen bij voorkeur (=should) bewaren op verharde ondergrond (m.n. op niet-zandgrond).	☐	☐	☐
	4.2.3	Bij gebruik folie: voldoende folie gebruiken, beschermen tegen beschadiging (bijv. door net, zeil of zand) en beschadigingen repareren.	☐	☐	☐
4B. Overdekte bewaring (Deze eisen gelden uitsluitend als de geoogste producten zelf worden opgeslagen in een overdekte bewaring, anders niet van toepassing (ga door naar 5))					
4.3 Overdekte bewaarplaats	4.3.1	Zorg jaarrond voor een schone bewaarplaats. Niet voor andere doeleinden zoals machineonderhoud, stalling of opslag gebruiken, tenzij verontreiniging van de vloer of wanden wordt voorkomen (bijv. afdekken met plastic of zeil; bij opslag van hulpstoffen is intacte verpakking ook voldoende).	☐	☐	☐

4. OPSLAG / BEWARING		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
	4.3.2	De bewaarplaats (dak, wand, enz.) is goed onderhouden, zodat geen vervuiling van het product kan optreden.	☐	☐	☐
	4.3.3	Kisten en containers die gebruikt worden voor opslag zijn in goede staat (niet beschadigd).	☐	☐	☐
	4.3.4	De bewaarruimte met geoogst product is afgescheiden van machineberging, werkplaats en opslag van materialen en hulpstoffen, om verontreiniging van geoogst product (met bijv. slijpsel, chemicaliën, meststoffen en olie) te voorkomen.	☐	☐	☐
	4.3.5	Product in tussenopslag (ook bij derden) wordt volgens dezelfde (VVAK, GlobalGAP of ander gelijkwaardig schema) voorschriften of GMP B1, B5 of B6 (bij afzet als diervoeder) opgeslagen.	☐	☐	☐
	4.3.6	Geen opslag in bewaarruimte/ kisten waar in het betreffende teeltjaar ggo-gewassen in zijn opgeslagen, tenzij zeer grondig gereinigd.	☐	☐	☐
4.4 Geen direct daglicht in bewaarruimte	4.4.1	Er komt geen direct daglicht boven het product in de bewaarplaats, waardoor groene knollen / productverkleuring wordt voorkomen. (Geldt niet voor GZP en is " should " voor zetmeelaardappelen).	☐	☐	☐
4.5 Ongediertebestrijding, vogels en huisdieren	4.5.1	Bestrijd en/of weer ongedierte, vogels, huisdieren en insecten, door de opslagplaatsen hiervoor af te schermen (sluit toegangen; gaas voor openingen) en indien nodig het plaatsen van lokdozen/vallen. (= should voor zetmeelaardappelen)	☐	☐	☐
4.6 Voorraadbeschermingsmiddelen / kiemremming / ontsmetting	4.6.1	Uitsluitend gebruik van wettelijk toegestane middelen. Gebruik middelen uitsluitend volgens wettelijk gebruiksvoorschrift en gebruiksaanwijzing (etiket): let vooral op de maximale dosering, veiligheidsstermijn en de frequentie van toediening. Gebruik registreren. <i>Tip: op www.ctgb.nl kunt u checken of een middel (nog) is toegelaten.</i>	☐	☐	☐
	4.6.2	<u>Geldt alleen voor GZP:</u> gebruik van deze middelen vooraf afstemmen met afnemer.	☐	☐	☐
	4.6.3	<u>Geldt alleen voor zetmeelaardappelen:</u> gebruik van kiemremmingsmiddelen is niet toegestaan.	☐	☐	☐
	4.6.4	De toepasser van deze middelen beschikt over een geldige spuitlicentie, ten minste licentie 1 (ook loonwerker).	☐	☐	☐
4.7 Klimaatbeheersing/conditionering van het product		<u>Algemeen:</u> - optimale klimaatbeheersing nastreven. - product voldoende conditioneren (temperatuur, vocht, beluchting). - voorkom schimmelvorming (mycotoxinen), let op kwaliteit van product.			
	4.7.1	Gebruik alleen goed onderhouden en goed afgestelde apparatuur.	☐	☐	☐
	4.7.2	Gebruik alleen geschikte brandstoffen (bij directe droging of verwarmen van het product: aardgas, bio-gas, LPG, propaan/butaan, petroleum, lichte stookolie, dieselolie, zware stookolie (mits deze aan wettelijke normen voldoet)). Andere brandstoffen uitsluitend na overleg met afnemer.	☐	☐	☐
	4.7.3	<u>Geldt alleen voor producten van eigen oogst met bestemming diervoeder:</u> Specificaties van de apparatuur zijn beschikbaar en bij directe droging het type brandstof registreren.	☐	☐	☐
	4.7.4	<u>Geldt alleen voor GZP:</u> Registratie van conditionering is volledig en actueel (zie bijlage I).	☐	☐	☐
4.8 Thermometer	4.8.1	Gebruik uitsluitend breukvrije thermometer zonder kwik.	☐	☐	☐

4. OPSLAG / BEWARING			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
4.9 Lampen	4.9.1	Zorg voor aanwezigheid van een beschermplaat of gebruik breukvrije lampen of beschermkousje voor verlichting boven het product en in de werkzone. Dit is niet verplicht voor lampen in de werkzone, buiten bereik van machines of werktuigen. (Geldt niet voor zetmeelaardappelen)	☐	☐	☐
	4.10 Koelapparatuur	4.10.1	Gebruik goed onderhouden apparatuur en afdekplaat boven het product, ter voorkoming van lekkage van koelvloeistof in product.	☐	☐
	4.10.2	Koelapparatuur is voorzien van een STEK rapport (niet ouder dan 2 jaar).	☐	☐	☐

5. TRANSPORT / UITSCHUREN EN/OF AFLEVEREN			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
5.1 Vreemde bestanddelen, ongewenste stoffen	5.1.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden en schone apparatuur en transportmiddelen.	☐	☐	☐
	5.1.2	Voorkom nat worden van het product bij regen. Dekzeil moet beschikbaar zijn. (Geldt niet voor suikerbieten, GZP en zetmeelaardappel)	☐	☐	☐
	5.1.3	Bij vervoer product na andere producten (A....E), dan als volgt reinigen: A. diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen B. grond/stenen: reinigen met water (hoge druk) C. kunstmest: reinigen met water D. verpakte producten: vegen E. droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie F. Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO 17020 geaccrediteerde inspectie-instelling.	☐	☐	☐
	5.1.4	Voldoende capaciteit inzetten om vreemde bestanddelen uit te lezen. (geldt niet voor suikerbieten en GZP).	☐	☐	☐
	5.1.5	<u>Geldt alleen voor consumptieaardappelen</u> : Voldoende capaciteit inzetten om groene aardappelknollen uit te lezen.	☐	☐	☐
	5.1.6	Bij uithalen kuilen (m.n. maïs) van eigen oogst met bestemming diervoeder, zichtbare schimmel- en broeiplekken verwijderen.	☐	☐	☐
5.2 Voorraadbeschermings-, kiemremming- of ont-smettingsmiddelen	5.2.1	Strikt in acht nemen veiligheidstermijnen (wachtijden) als deze gebruikt zijn tijdens inschuring of bewaring.	☐	☐	☐
5.3 Transport door derden	5.3.1	<u>Geldt alleen voor GZP, consumptieaardappel en producten met bestemming diervoeder</u> : Transporteur is in het bezit van het GMP B4.1 (transport) certificaat. Bij transport in opdracht van de teler: kopie certificaat kunnen tonen. Als transport door of in opdracht van afnemer plaatsvindt, dan is dit niet nodig.	☐	☐	☐

Gewasspecifieke aandachtspunten: handmatige oogst en verpakking van Industriegroenten			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
1.5 EHBO materiaal	1.5.4	Zorg voor aanwezigheid van EHBO-materiaal in nabijheid van permanente werkplekken en veldwerk.	☐	☐	☐
3.3 Persoonlijke hygiëne bij handmatige oogst	3.3.1	Persoonlijke hygiëne behelst:	☐	☐	☐
		<ul style="list-style-type: none"> - Schone werkkleding en handschoenen. - Kort geknipte nagels. Gelakte nagels en kunstnagels alleen indien handschoenen worden gedragen. - Handen wassen met zeep voor aanvang van het werk en na elk toiletbezoek. - Geen sieraden of loshangende voorwerpen dragen. - Lange haren zijn bijeengebonden. 			

Gewasspecifieke aandachtspunten: handmatige oogst en verpakking van Industriegroenten		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
		- Medewerkers met overdraagbare ziekten komen niet in aanraking met het te oogsten product. - Wonden worden afgedekt met waterafstotende pleisters van een afwijkende kleur (ten opzichte van het product).			
3.4 Product afval	3.4.1	Het productafval wordt dagelijks uit de productieruimte verwijderd.	☐	☐	☐
3.5 Klein oogstmateriaal (mesjes)	3.5.1	Voorkom klein oogstmateriaal (mesjes) in het product door de uitgifte en inlevering dagelijks vast te leggen.	☐	☐	☐
3.6 Verontreiniging product met oliën/vetten	3.6.1	Gebruik food grade olie voor machines of onderdelen daarvan, waarbij het risico bestaat dat door smering of lekkage olie in het product kan komen.	☐	☐	☐
3.7 Fust en verpakkingsmateriaal	3.7.1	Fust is schoon, gereinigd en in goede staat: - Gebruik geen kapotte opslagmiddelen (container, fust, etc). - Fust is bij voorkeur (=should) van kunststof of metaal. - Vervuiling met slijk, vuil en gewasresten voorkomen. - Ontsmetten van fust registreren. - Fust niet op een kiezeloppervlak of andere "losse" ondergrond plaatsen. - Het product in de schaduw en zo koel mogelijk bewaren.	☐	☐	☐

*****

Bijlage F: Voorbeeldformulier Registratie (bron: NAK AGRO)

LET OP: * = niet verplicht voor VVAK, wel voor GlobalGAP!

Naam :	Gewas :	Gebruikt uitgangsmateriaal						
Adres :	Ras :	Maat* :						
Plaats :	Perceelcodering :	Hoeveelheid* :						
Reg. nr. bij CI:	Oppervlakte : ha	Plant/zaaidatum*:						
Aanvoer organische mest en/of compost e.d.								
Datum	Mestsoort	Ton/ha	kg-N/ton*	kg-P₂O₅/ton*	kg-K₂O/ton*	Toepasser*¹	Methode*	
Aanvoer kunstmest								
Datum	Mestsoort	Kg/ha	%-N*	%-P*	%-K*	Toepasser*¹	Methode*	
Gebruik gewasbeschermingsmiddelen/bladmeststoffen (incl. (knol of zaad) behandelingen voor of tijdens het zaaien/planten/poten)								
Datum	Toelatingsnr* (zie verpakking)	Naam middel	Kg-ltr/ha	Behandelde opp. (ha)*	Toepasser¹	Reden	Methode	Wachttijd*²

Vervolg	Naam:			Ras:		Perceelscodering:		
Gebruik gewasbeschermingsmiddelen/ bladmeststoffen:								
Datum	Toelatingsnr* (zie verpakking)	Naam middel	Kg-ltr/ha	Behandelde opp. (ha)*	Toepasser ¹	Reden	Methode	Wachttijd* ²
Oogstgegevens:								
Oogstdatum	Geoogste opp. (ha)*	Opbrengst ³ (ton/ha)*	Opslaglocatie*	Opmerkingen				
Chemische behandeling tijdens inschuren en/of bewaren:								
Datum	Toelatingsnr* (zie verpakking)	Naam middel	Kg-ltr/ton	Totaal toegediend*	Toepasser* ¹	Reden*	Methode*	Wachttijd* ²

1 gebruik hier een korte naam of initialen van de toepasser en/of de technisch verantwoordelijke;

2 wachttijd: veiligheidstermijn in dagen invullen (zie verpakking);

3 eventueel geschat.

Bijlage G: Klachten- en calamiteitenformulier

Naam teler			
Adres			
Postcode	Plaats		
Land			
Tel. nr.	Fax. nr.		
Afnemer		Fax. nr.	
		e-mail	
Controlerende Instantie		Fax. nr.	
		e-mail	

KLACHT / CALAMITEIT

Perceel (code)	Gewas	Ras				Actie *
Opslag (code of naam)						
Datum calamiteit		.....-.....-.....				
Omschrijving klacht / calamiteit		....				
Maatregelnummer checklist						
Corrigerende maatregel		....				
Verbetermaatregel (hoe in de toekomst calamiteit / klacht voorkomen)		....				
Waar is het betrokken product nu?		Op telersbedrijf / bij afnemer / tijdelijke opslag/ ..				
Datum melding aan afnemer (incl. fax/e-mail)		.....-.....-.....		Ter attentie van:		
				Dhr/Mevr.		
Datum melding aan PDV** (incl. fax/e-mail)		.....-.....-.....		Ter attentie van Centr. Meldpunt		
				Dhr/Mevr.		
Eventueel: datum melding aan VWA (incl. fax/e-mail)		.....-.....-.....		Ter attentie van:		
				Dhr/Mevr.		

*) in te vullen door afnemer / Controlerende Instantie (CI).

**) in geval van afzet als diervoeder melden aan PDV (meldpunt: fax (070) 3708290, of via www.pdv.nl)

Bijlage H: Voorbeeldformulier Traceerbaarheid

Gebruik hier dezelfde perceelsnaam (en naamlocatie opslag) als bij de registratie van middelen en meststoffen

Tip: reserveer per perceel meerdere regels als aflevering op meerdere momenten gaat plaatsvinden.

Perceel (naam of code)	Gewas / ras	Opper- vlakte (ha)	Locatie opslag		Gesorteerd in partijen		Aflevering partijen			
			naam (indien van toepassing)	hoeveelheid (ton)	maat	hoeveelheid (ton)	datum	afnemer	hoeveelheid (ton)	bonnummer (indien van toepassing)

Bijlage I: Registratie Conditionering GZP

Registratie van alle opgeslagen partijen: minimaal 1 maal per maand. De maanden september en oktober minimaal 2 maal vastleggen. Registreren: aantal beluchttingsuren in de afgelopen maand.

Metten: producttemperatuur en vochtgehalte. Noteren: datum registratie.

omschrijving opslagplaats:..... ras:..... (bron: Agrifirm)		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Aug.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
	Vochtgehalte										
Sept. 1 ^e helft	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
Sept. 2 ^e helft	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
	Vochtgehalte										
Okt. 1 ^e helft	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
Okt. 2 ^e helft	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
	Vochtgehalte										
Nov.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
	Vochtgehalte										
Dec.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
Jan.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
Febr.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
Mrt.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										
Apr.	Belucht. uren										
	Datum										
	Prod. temp (°C)										

Bijlage J: Relevante diervoederwetgeving

Tot de (voor de veiligheid van mens, dier en milieu) relevante **communautaire** diervoederwetgeving behoren in ieder geval de volgende verordeningen.

<i>Nummer</i>	<i>Aanduiding onderwerp</i>	<i>Officiële titel</i>
178/2002	Algemene Levensmiddelen Verordening	Verordening (EG) Nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden
183/2005	Diervoeder Hygiëne Verordening	Verordening (EG) Nr. 183/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 12 januari 2005 tot vaststelling van voorschriften voor diervoederhygiëne
1831/2003 ³	Toevoegingsmiddelen	Verordening (EG) Nr. 1831/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2003 betreffende toevoegingsmiddelen voor diervoeding
396/2005	Maximum residuen bestrijdingsmiddelen	Verordening (EG) Nr. 396/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 23 februari 2005 tot vaststelling van maximumgehalten aan bestrijdingsmiddelenresiduen in of op levensmiddelen en diervoeders van plantaardige en dierlijke oorsprong
2160/2003	Salmonella bestrijding	Verordening (EG) Nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bestrijding van salmonella en andere specifieke door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers
767/2009	Marktverordening diervoeders	Verordening (EG) N. 767/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende het in de handel brengen en het gebruik van diervoeders, tot wijziging van Verordening (EG) Nr. 1831/2003 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 79/373/EG van de Raad, Richtlijn 80/511/EEG van de Commissie, Richtlijnen 82/471/EEG, 83/228/EEG, 93/74/EEG, 93/113/EG en 96/25/EG van de Raad en Beschikking 2004/217/EG van de Commissie

Tot de voor de veiligheid van mens, dier en milieu relevante **nationale** diervoederwetgeving, behoort in ieder geval de nationale wetgeving ter implementatie van de volgende richtlijnen.

<i>Nummer</i>	<i>Aanduiding onderwerp</i>	<i>Officiële titel</i>
2002/32/EG	Ongewenste stoffen	Richtlijn 2002/32/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 mei 2002 inzake ongewenste stoffen in diervoeding
2003/99/EG	Salmonella Monitoring	Richtlijn 2003/99/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bewaking van zoönosen en zoönoseverwekkers

Regelmatig wordt bestaande Europese wetgeving gewijzigd. Bovenstaand overzicht is de stand van zaken per 1/3/2010. De actuele stand van zaken en nadere informatie over de inhoud en scope van deze wetgeving kan gevonden worden op de onderstaande link:

<http://www.pdv.nl/nederland/diervoederwetgeving/Diervoederwetgeving/page1444.php>

³ Op grond van artikel 23 van Verordening (EG) Nr. 1831/2003, is Richtlijn 70/524/EEG formeel ingetrokken. De voorwaarden gesteld in deze richtlijn, zijn op grond van artikel 10 van de verordening, echter wel nog van toepassing op toevoegingsmiddelen die krachtens deze richtlijn in de handel zijn gebracht en nog niet op grond van de nieuwe verordening zijn toegelaten.

Bijlage K: Voorbeeld hygiëneregels akkerbouwbedrijf

ATTENTIE!

op dit bedrijf wordt veilig
voedsel en/of diervoeder geproduceerd

daarom gelden de volgende regels

- bezoekers dienen zich te melden
- zorg voor goede (persoonlijke) hygiëne
- voorkom verontreiniging van het product
- meld onhygiënische zaken aan de teler
- laat motoren niet onnodig draaien in opslagruimten
- houd dieren en vogels buiten de opslagruimten

VVAKkerbouw

Bijlage L: VVAK modules

Aan het VVAK zijn achtereenvolgens de volgende modules gekoppeld:

- Consumptieaardappelen (voor de Aardappel Verwerkende industrie). Dit betreft het Voedselveiligheidscertificaat aardappelen verwerkende industrie (VVA). Het schema is te vinden op: www.vavi.nl, 'Publications', 'Raw'.
- Zetmeelaardappelen. Dit betreft het Voedselveiligheidscertificaat Zetmeelaardappelen van AVEBE, zie hierna.
- Industriegroente. Dit betreft het Voedselveiligheidscertificaat industriegroente van de Vigef. Het schema is te vinden op: www.vigef.nl/map1/fr1tot.htm, 'sitemap', 'voedselveiligheidscertificaat'.
- Suikerbieten. Dit betreft het Voedselveiligheidscertificaat Suikerbieten van COSUN (Suiker Unie), zie hierna.
- Granen, zaden en peulvruchten (GZP). Dit betreft het Voedselveiligheidscertificaat Granen, Zaden en Peulvruchten van het Productschap Akkerbouw. Het is te vinden op www.productschapakkerbouw.nl/teelt/voedselveiligheid-granen-zaden-peulvruchten.
- Diervoeders. Dit betreft de GMP⁺ standaard B6 'Teelt van voedermiddelen' van het Productschap Diervoeder (PDV). Het schema is te vinden op: www.pdv.nl.

De VVAK modules zijn reeds enkele jaren als zelfstandige certificatieschema's beschikbaar. Deze certificatieschema's worden ook wel gewascertificaten genoemd. Het VVAK is ontstaan door de samenvoeging van de eisen uit de gewascertificaten.

De inhoud van de gewascertificaten voor zetmeelaardappelen en suikerbieten bleek niet meer volledig aan te sluiten op de inhoud van het VVAK schema. Aan herstel wordt gewerkt. Om die reden wordt (tijdelijk) niet verwezen naar de betreffende schema's, maar zijn deze geëxtraheerd uit het VVAK (checklist).

Zelfbeoordelingslijst

Voedsel- en Voederveiligheid zetmeelaardappelen

Teelt- en bewaar seizoen 2010 – 2011

Zelfbeoordeling/checklist

Naam:.....
Datum: ... / ... / 2010; Paraaf: .....

Enkele aandachtspunten zijn met “**should**” aangeduid. Voor deze punten geldt dat zij niet in absolute termen te controleren zijn, maar in extreme gevallen wel tot voedselveiligheidsproblemen kunnen leiden. De bewustwording staat hier centraal. Het niet voldoen aan deze punten leidt niet tot afkeuring.

1. ALGEMEEN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
1.1 Eigen verklaring + zelfbeoordeling/-checklist	1.1.1	U hebt deze checklist (bij voorkeur vóór het begin van het teeltseizoen) ingevuld en ondertekend. U werkt volgens deze zelfbeoordeling/checklist.	☐	☐	
1.2 Traceerbaarheid (eenduidige registratie van het perceel, de teelt en afnemer) Zie ook bijlage H .	1.2.1	Een overzicht is beschikbaar van de percelen, met daarop: perceelsnaam/-code (evt. McSharry code), locatie, gewas, ras en oppervlakte.	☐	☐	
	1.2.2	Alle bespuitingen, overige chemische behandelingen, bemestingen en 1 ^e oogstdatum worden geregistreerd. Bijvoorbeeld m.b.v. een teeltregistratieformulier, een akkerbouw managementsysteem of spuitboekje.	☐	☐	
	1.2.3	Inkoopbonnen (en/of facturen) van zaaizaden, pootgoed, meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, inkuiltoevoegingsmiddelen en biociden worden bewaard (minimaal 3 jaar, zie 1.2.8).	☐	☐	
	1.2.4	n.v.t.	☐	☐	☐
	1.2.5	U registreert afgeleverde partijen (zowel af land als bij aflevering per cel/box): datum, afnemer, hoeveelheid afgeleverd product (ton), evt. bonnummers. Afleveringsoverzichten van de afnemers voldoen.	☐	☐	☐
	1.2.6	Bij aflevering ziet u erop toe dat de juiste partij wordt opgehaald en vermenging van partijen wordt voorkomen.	☐	☐	
	1.2.7	Bij een calamiteit dient u, onmiddellijk na ontvangst van een verzoek daartoe, in staat te zijn om informatie (i.c. afnemer, aflevermoment en hoeveelheid) van een of meerdere afgeleverde partijen aan te leveren.	☐	☐	
	1.2.8	Alle registraties, rapporten van controles, certificaten en analyses worden 3 jaar (vanaf start certificering) bewaard.	☐	☐	
	1.2.9	Partijen die niet aan het certificaat voldoen, worden niet samengevoegd maar separaat opgeslagen.	☐	☐	
1.3 Calamiteiten	bij brand, ongelukken of vondst waarbij sprake kan zijn van bijv. asbest, glas, olie, radioactiviteit, zware metalen, chemicaliën (bijv. PAC's, benzeen, DDT) of quarantaine organismen.				
	1.3.1	In geval van een calamiteit dient u: <ul style="list-style-type: none"> - vast te leggen wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd (bijlage G 'Calamiteiten' invullen). - aan te geven hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen. - met uw afnemer te overleggen of dit consequenties heeft voor de betreffende partij. - de calamiteit door te geven aan het Productschap Diervoeder (PDV) (fax. 070 - 3708290), indien het product bestemd is voor diervoeder. - de meldwijzer van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) te raadplegen (zie www.vwa.nl/cdlpub/servlet/CDLServlet?p_file_id=21626) of er gemeld moet worden aan de VWA. 	☐	☐	
		bij voorvallen/ongelukken waarbij de productveiligheid niet in gevaar is maar niet (meer) voldaan kan worden aan andere gestelde eisen, bijvoorbeeld het tenietgaan van registraties door computerstoring, brand- of waterschade.			

1. ALGEMEEN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
1.4a Wetgeving (=should)	1.3.2	In geval van een dergelijke calamiteit legt u vast: - wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd. - hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen (indien relevant). U kunt hiervoor bijlage G 'Calamiteiten' gebruiken	☐	☐	
	1.4.1	U beschikt over kennis van relevante wetgeving (residunormen, schadelijke stoffen (bijv. mycotoxinen)). Bij twijfel: contact opnemen met uw afnemer. Bij afzet als diervoeder: zie bijlage J . Voor productnormen bij diervoeder zie http://www.pdv.nl/lmbinaries/bijlage_01-nl.pdf .	☐	☐	
1.4b Kennisontwikkeling, actualisatie vakmanschap (=should)	1.4.2	U beschikt over kennis ten aanzien van het voorkomen van teeltziekten, veldschimmels en bewaarziekten en houdt het op peil. <i>Tip: zie www.kennisakker.nl</i>	☐	☐	
1.5 Hygiëne	1.5.1	n.v.t.	☐	☐	☐
	1.5.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	1.5.3	Afval (bijv. verpakkingsmateriaal, resten) en gevaarlijke stoffen (zie ook 1.6) worden dusdanig opgeslagen dat verontreiniging van het product wordt voorkomen.	☐	☐	☐
1.6 Opslag hulpstoffen	betreft: gewasbeschermings-, voorraadbeschermings-, ongediertebestrijdings- en ontsmettingsmiddelen, meststoffen en brandstoffen.				
	1.6.1	Opslag voldoet aan wettelijke eisen.	☐	☐	
	1.6.2	De opslag van alle hulpstoffen vindt fysiek dan wel in tijd gescheiden plaats van uitgangsmateriaal en/of geoogst product.	☐	☐	
1.7 Loonwerk	1.7.1	U kunt aantonen dat de loonwerker volgens de VVAK regels werkt. U bent daarom in bezit van kopie van het VKL certificaat (niet nodig als loonwerker op site www.vkl.nl vermeld staat), VVC, GlobalGAP of Belgische IKKB certificaat van de loonwerker (of onderaannemer) of elk ander certificaat of inspectiebewijs die deze eisen afdekt. Als u dit niet kan aantonen, dan kan de CI aanvullende controle bij loonwerker uitvoeren.	☐	☐	☐
	1.7.2	Registraties van activiteiten van loonwerker (die volgens de VVAK regels geregistreerd moeten worden) zijn in uw bezit.	☐	☐	☐

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
2.1 Perceelskeuze	2.1.1	Geen teelt op percelen die de laatste 3 jaar verontreinigd zijn door opbrengen van niet toegelaten stoffen (bijv. verontreinigd slib, glas, olie, dioxines, zware metalen). Bij twijfel: grondanalyse	☐	☐	
	2.1.2	Indien perceel minder dan 5 jaar in agrarisch gebruik is, dan is de historie van de laatste 7 jaar bekend en wordt het onderbouwd met een grondanalyse door een erkend laboratorium.	☐	☐	☐
	2.1.3	Verontreinigingen worden verwijderd (let extra op glasdelen en plastic, vooral in percelen langs wegen).	☐	☐	
	2.1.4	Geen teelt op percelen waarop meststoffen, geproduceerd op basis van dierlijke eiwitten (bijv. beendermeel), zijn toegediend in de laatste 3 jaar.	☐	☐	

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
2.2 Uitgangsmateriaal	2.2.1	Uitsluitend gebruik goedgekeurd uitgangsmateriaal. Aantoonbaar d.m.v. voldoende gespecificeerde inkoopbonnen, certificaten of factuur, en/of NAK certificaten (bij zetmeelaardappelen ook TBM beoordelingsbewijs). Dit geldt niet als de afnemer zorgdraagt voor goedgekeurd uitgangsmateriaal en dit schriftelijk aan u heeft verklaard.	☐	☐	
	2.2.2	n.v.t.	☐	☐	
	2.2.3	n.v.t.	☐	☐	☐
2.3 GGO-gewassen	2.3.1	Geen teelt van GGO gewassen (ook geen proefveld), tenzij met expliciete goedkeuring van de afnemer.	☐	☐	☐
	2.3.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	2.3.3	Indien GGO gewas geteeld wordt, worden de wettelijke voorschriften voor GGO gewassen in acht genomen en de teelt volledig geregistreerd.	☐	☐	☐
	2.3.4	Perceel zelf is laatste 2 jaar niet als GGO proefveld gebruikt met hetzelfde gewas.	☐	☐	
	2.3.5	Teelt mag niet grenzen aan GGO proefvelden met hetzelfde gewas. Voor aardappelen geldt een minimale afstand van 10 m.	☐	☐	☐
	2.3.6	GGO partijen worden zorgvuldig gescheiden gehouden van non-GGO partijen.	☐	☐	☐
	2.3.7	Machines en werktuigen zijn niet in contact geweest met GGO's, tenzij daarna zeer grondig gereinigd.	☐	☐	
	2.3.8	Bij vondst/vaststelling van een GGO, dit registreren op het 'Calamiteitenformulier' (bijlage G).	☐	☐	☐
2.4 Machinegebruik	2.4.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden, goed afgestelde en schone machines (geen verontreiniging met productvreemde stoffen zoals olie, vet, glas).	☐	☐	
2.5 Bemesting	2.5.1	Bemest volgens bemestingsadvies (bij voorkeur op basis van analysegegevens). (= should)	☐	☐	
	2.5.2	Gebruik op het perceel uitsluitend bodemverbeteraars die voorzien zijn van een (product)certificaat waarmee aangetoond wordt dat het product voldoet aan de Meststoffenwet en nagenoeg vrij is van glas. Groen- en gft-compost moet m.i.v. 1/1/2011 gecertificeerd zijn volgens het branchekeurmerk "Keurcompost". Glasnorm: maximaal 0,2% (m/m, op droge stof) met een minimale deeltjesgrootte van 2 mm en een maximale deeltjesgrootte van 20 mm. De toetsing van de glasnorm geldt niet voor champost. Voor zuiveringsslib en/of overige organische meststoffen moet een analyserapport volgens het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (3 jaar bewaren) en een afleveringsbewijs overlegd kunnen worden. Voor groen- en gft-compost geldt dit tot en met 31/12/2010, tenzij het gecertificeerd is volgens "Keurcompost".	☐	☐	☐
	2.5.3	Geen gebruik van rioolslib voor organische bemesting	☐	☐	
	2.5.4	Gebruikte meststoffen worden geregistreerd (zie bijlage F).	☐	☐	☐
	2.5.5	Gebruik uitsluitend wettelijk toegestane meststoffen, maar geen meststoffen die gemaakt zijn op basis van dierlijke eiwitten (bijv. beendermeel).	☐	☐	
2.6 Goede dosering meststoffen	2.6.1	Bemestingsapparatuur is goed afgesteld en goed onderhouden, bij voorkeur getest (keuring is niet verplicht). (= should)	☐	☐	

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
	2.6.2	n.v.t.	☐	☐	☐
2.7 Gewasbeschermingsmiddelen	2.7.1	Uitsluitend gebruik van wettelijk toegestane middelen. Gebruik middelen uitsluitend volgens wettelijk gebruiksvoorschrift en gebruiksaanwijzing (etiket): let vooral op de maximale dosering, veiligheidstermijn en de frequentie van toediening. <i>Tip: op www.ctgb.nl kunt u checken of een middel (nog) is toegelaten.</i>	☐	☐	
	2.7.2	Proeven met middelen waarvoor nog geen officiële toelating geldt, mogen alleen met vergunning van het CTGB uitgevoerd worden (kopie beschikbaar). Indien vergunning dit verplicht: geteelde producten scheiden van het verhandelbare product.	☐	☐	☐
	2.7.3	Alle gebruikte gewasbeschermingsmiddelen registreren (steeds actueel)	☐	☐	
	2.7.4	De spuit is goed onderhouden en het SKL goedkeuringsbewijs (van de spuitkeuring) is geldig (geldt ook voor loonwerker). Advies: controleer periodiek zelf op de goede werking (dosering, spuitbeeld, doppen)	☐	☐	
	2.7.5	De toepasser van gewasbeschermingsmiddelen beschikt over een geldige spuitlicentie, ten minste licentie 1 (ook loonwerker).	☐	☐	
2.8 Ziekten, plagen en gebreken	2.8.1	Maatregelen worden genomen ter preventie en indien nodig ter bestrijding (incl. registratie), om verontreiniging van het product met gifstoffen en giftige onkruiden, en kwaliteitsverlies te voorkomen. <i>Tip: zie www.kennisakker.nl</i>	☐	☐	☐
	2.8.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	2.8.3	n.v.t.	☐	☐	☐
2.9 Watergebruik	2.9.1	Uitsluitend gebruik van water van goede kwaliteit (bijv. bron-, leiding- en regenwater). Oppervlaktewater moet schoon zijn, bij twijfel informatie inwinnen bij PD of waterschap of analyse uitvoeren. Let op riooloverstorten	☐	☐	☐
2.10 Jacht	2.10.1	n.v.t.	☐	☐	☐

3. OOGST/ BEWERKING/ INSCHUREN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
3.1 Machines	3.1.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden en schone machines en transportmiddelen om beschadiging en insleep van vreemde bestanddelen (zoals brandstof, olie, vet en glas) te voorkomen. Let in het bijzonder op: beschadigingen inschuurapparatuur, olie- en brandstoflekkage, gebruik schone kipwagens, kisten, etc. Bij vervoer product na andere producten (A...F), dan als volgt reinigen: A. diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen B. grond/stenen: reinigen met water (hoge druk) C. kunstmest: reinigen met water D. verpakte producten: vegen E. droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie F. Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO 17020 geaccrediteerde inspectie-instelling.	☐	☐	
	3.1.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	3.1.3	n.v.t.	☐	☐	☐
	3.1.4	Geen gebruik maken van machines die eerder in het seizoen in contact zijn geweest met GGO-producten, tenzij zeer grondig gereinigd.	☐	☐	☐
3.2 Verpakking van diervoeders (alleen)	3.2.1	n.v.t.	☐	☐	☐

3. OOGST/ BEWERKING/ INSCHUREN			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
van eigen oogst)	3.2.2	n.v.t.	☐	☐	☐

4. OPSLAG / BEWARING			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
4A. Niet overdekt bewaring (in veld of betonplaat)					
4.1 Niet overdekte bewaarplaatsen	4.1.1	De bewaarplaats is schoon en goed onderhouden, vrij van verontreiniging zoals olie, chemicaliën, hout, los freesasfalt en los puin.	☐	☐	☐
4.2 Diervoeders (alleen van eigen oogst)	4.2.4	De kuilqualiteit wordt bewaakt en schimmelgroei wordt voorkomen.	☐	☐	☐
	4.2.5	n.v.t.	☐	☐	☐
	4.2.6	Bij gebruik folie: voldoende folie gebruiken, beschermen tegen beschadiging (bijv. door net, zeil of zand) en beschadigingen repareren.	☐	☐	☐
4B. Overdekte bewaring (Deze eisen gelden uitsluitend als de geoogste producten zelf worden opgeslagen in een overdekte bewaring, anders niet van toepassing (ga door naar 5))					
4.3 Overdekte bewaarplaats	4.3.1	Zorg jaarrond voor een schone bewaarplaats. Niet voor andere doeleinden zoals machineonderhoud, stalling of opslag gebruiken, tenzij verontreiniging van de vloer of wanden wordt voorkomen (bijv. afdekken met plastic of zeil; bij opslag van hulpstoffen is intacte verpakking ook voldoende).	☐	☐	☐
	4.3.2	De bewaarplaats (dak, wand, enz.) is goed onderhouden, zodat geen vervuiling van het product kan optreden.	☐	☐	☐
	4.3.3	n.v.t.	☐	☐	☐
	4.3.4	De bewaarruimte met geoogst product is afgescheiden van machineberging, werkplaats en opslag van materialen en hulpstoffen, om verontreiniging van geoogst product (met bijv. slijpsel, chemicaliën, meststoffen en olie) te voorkomen.	☐	☐	☐
	4.3.5	Product in tussenopslag (ook bij derden) wordt volgens dezelfde (VVAK, GlobalGAP of ander gelijkwaardig schema) voorschriften of GMP B1, B5 of B6 (bij afzet als diervoeder) opgeslagen.	☐	☐	☐
	4.3.6	Geen opslag in bewaarruimte/ kisten waar in het betreffende teeltjaar gogewassen in zijn opgeslagen, tenzij zeer grondig gereinigd.	☐	☐	☐
4.4 Geen direct daglicht in bewaarruimte	4.4.1	Er komt geen direct daglicht boven het product in de bewaarplaats, waardoor groene knollen / productverkleuring wordt voorkomen. (= should)	☐	☐	☐
4.5 Ongediertebestrijding, vogels en huisdieren	4.5.1	Bestrijd en/of weer ongedierte, vogels, huisdieren en insecten, door de opslagplaatsen hiervoor af te schermen (sluit toegangen; gaas voor openingen) en indien nodig het plaatsen van lokdozen/vallen. (= should)	☐	☐	☐
4.6 Voorraadbeschermingsmiddelen / kiemremming / ontsmetting	4.6.1	Uitsluitend gebruik van wettelijk toegestane middelen. Gebruik middelen uitsluitend volgens wettelijk gebruiksvoorschrift en gebruiksaanwijzing (etiket); let vooral op de maximale dosering, veiligheidstermijn en de frequentie van toediening. Gebruik registreren. <i>Tip: op www.ctgb.nl kunt u checken of een middel (nog) is toegelaten.</i>	☐	☐	☐
	4.6.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	4.6.3	Gebruik van kiemremmingmiddelen is niet toegestaan.	☐	☐	☐
	4.6.4	De toepasser van deze middelen beschikt over een geldige spuitlicentie, ten minste licentie 1 (ook loonwerker).	☐	☐	☐

4. OPSLAG / BEWARING		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
4.7 Klimaatbeheersing/conditionering van het product		<u>Algemeen:</u> - optimale klimaatbeheersing nastreven. - product voldoende conditioneren (temperatuur, vocht, beluchting). - voorkom schimmelvorming (mycotoxinen), let op kwaliteit van product.			
	4.7.1	Gebruik alleen goed onderhouden en goed afgestelde apparatuur.	☐	☐	☐
	4.7.2	Gebruik alleen geschikte brandstoffen (bij directe droging of verwarmen van het product: aardgas, bio-gas, LPG, propaan/butaan, petroleum, lichte stookolie, dieselolie, zware stookolie (mits deze aan wettelijke normen voldoet)). Andere brandstoffen uitsluitend na overleg met afnemer.	☐	☐	☐
	4.7.3	<u>Geldt alleen voor producten van eigen oogst met bestemming diervoeder:</u> Specificaties van de apparatuur zijn beschikbaar en bij directe droging het type brandstof registreren.	☐	☐	☐
	4.7.4	n.v.t.	☐	☐	☐
4.8 Thermometer	4.8.1	Gebruik uitsluitend breukvrije thermometer zonder kwik.	☐	☐	☐
4.9 Lampen	4.9.1	n.v.t.	☐	☐	☐
4.10 Koelapparatuur	4.10.1	Gebruik goed onderhouden apparatuur en afdekplaat boven het product, ter voorkoming van lekkage van koelvloeistof in product.	☐	☐	☐
	4.10.2	Koelapparatuur is voorzien van een STEK rapport (niet ouder dan 2 jaar).	☐	☐	☐

5. TRANSPORT / UITSCHUREN EN/OF AFLEVEREN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
5.1 Vreemde bestanddelen, ongewenste stoffen	5.1.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden en schone apparatuur en transportmiddelen.	☐	☐	☐
	5.1.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	5.1.3	Bij vervoer product na andere producten (A...E), dan als volgt reinigen: A. diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen B. grond/stenen: reinigen met water (hoge druk) C. kunstmest: reinigen met water D. verpakte producten: vegen E. droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie F. Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO 17020 geaccrediteerde inspectie-instelling.	☐	☐	☐
	5.1.4	Voldoende capaciteit inzetten om vreemde bestanddelen uit te lezen.	☐	☐	☐
	5.1.5	n.v.t.	☐	☐	☐
	5.1.6	Bij aflevering van eigen oogst met bestemming diervoeder, zichtbare schimmel- en broeiplekken verwijderen.	☐	☐	☐
5.2 Voorraadbeschermings-, kiemremming- of ont-smettingsmiddelen	5.2.1	Strikt in acht nemen veiligheidstermijnen (wachtijden) als deze gebruikt zijn tijdens inschuring of bewaring.	☐	☐	☐
5.3 Transport door derden	5.3.1	<u>Geldt alleen voor producten met bestemming diervoeder:</u> Transporteur is in het bezit van het GMP B4.1 (transport) certificaat. Bij transport in opdracht van de teler: kopie certificaat kunnen tonen. Als transport door of in opdracht van afnemer plaatsvindt, dan is dit niet nodig.	☐	☐	☐

*****

Zelfbeoordelingslijst

Voedsel- en Voederveiligheid suikerbieten

Teelt- en bewaar seizoen 2010 – 2011

Zelfbeoordeling/checklist

Naam:.....
Datum: ... / ... / 2010; Paraaf: .....

Enkele aandachtspunten zijn met “**should**” aangeduid. Voor deze punten geldt dat zij niet in absolute termen te controleren zijn, maar in extreme gevallen wel tot voedselveiligheidsproblemen kunnen leiden. De bewustwording staat hier centraal. Het niet voldoen aan deze punten leidt niet tot afkeuring.

1. ALGEMEEN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
1.1 Eigen verklaring + zelfbeoordeling/-checklist	1.1.1	U hebt deze checklist (bij voorkeur vóór het begin van het teeltseizoen) ingevuld en ondertekend. U werkt volgens deze zelfbeoordeling/checklist.	☐	☐	
1.2 Traceerbaarheid (eenduidige registratie van het perceel, de teelt en afnemer) Zie ook bijlage H .	1.2.1	Een overzicht is beschikbaar van de percelen, met daarop: perceelsnaam/-code (evt. McSharry code), locatie, gewas, ras en oppervlakte.	☐	☐	
	1.2.2	Alle bespuitingen, overige chemische behandelingen, bemestingen en 1 ^e oogstdatum worden geregistreerd. Bijvoorbeeld m.b.v. een teeltregistratieformulier, een akkerbouw managementsysteem of spuitboekje.	☐	☐	
	1.2.3	Inkoopbonnen (en/of facturen) van zaaizaden, pootgoed, meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, inkuiltoevoegingsmiddelen en biociden worden bewaard (minimaal 3 jaar, zie 1.2.8).	☐	☐	
	1.2.4	n.v.t.	☐	☐	☐
	1.2.5	U registreert afgeleverde partijen (zowel af land als bij aflevering per cel/box): datum, afnemer, hoeveelheid afgeleverd product (ton), evt. bonnummers. Afleveringsoverzichten van de afnemers voldoen.	☐	☐	☐
	1.2.6	Bij aflevering ziet u erop toe dat de juiste partij wordt opgehaald en vermenging van partijen wordt voorkomen.	☐	☐	
	1.2.7	Bij een calamiteit dient u, onmiddellijk na ontvangst van een verzoek daartoe, in staat te zijn om informatie (i.c. afnemer, aflevermoment en hoeveelheid) van een of meerdere afgeleverde partijen aan te leveren.	☐	☐	
	1.2.8	Alle registraties, rapporten van controles, certificaten en analyses worden 3 jaar (vanaf start certificering) bewaard.	☐	☐	
	1.2.9	Partijen die niet aan het certificaat voldoen, worden niet samengevoegd maar separaat opgeslagen.	☐	☐	
1.3 Calamiteiten		bij brand, ongelukken of vondst waarbij sprake kan zijn van bijv. asbest, glas, olie, radioactiviteit, zware metalen, chemicaliën (bijv. PAC's, benzeen, DDT) of quarantaine organismen.			
	1.3.1	In geval van een dergelijke calamiteit: <ul style="list-style-type: none"> - legt u vast wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd (bijlage G 'Calamiteiten' invullen). - geeft u aan hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen. - overlegt u met uw afnemer of dit consequenties heeft voor de betreffende partij. - geeft u de calamiteit door aan het Productschap Diervoeder (PDV) (fax. 070 - 3708290), indien het product bestemd is voor diervoeder. - Raadpleegt u de meldwijzer van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) (zie www.vwa.nl/cdlpub/servlet/CDLServlet?p_file_id=21626) of er gemeld moet worden aan de VWA. 	☐	☐	
		bij voorvallen/ongelukken waarbij de productveiligheid niet in gevaar is maar niet (meer) voldaan kan worden aan andere gestelde eisen, bijvoorbeeld het tenietgaan van registraties door computerstoring, brand- of waterschade.			

1. ALGEMEEN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
1.4a Wetgeving (=should)	1.3.2	In geval van een dergelijke calamiteit legt u vast: - wat er gebeurd is en welke actie u hierop heeft uitgevoerd. - hoe u dit in de toekomst kunt voorkomen (indien relevant). U kunt hiervoor bijlage G 'Calamiteiten' gebruiken.	☐	☐	
	1.4.1	U beschikt over kennis van relevante wetgeving (residunormen, schadelijke stoffen (bijv. mycotoxinen)). Bij twijfel: contact opnemen met uw afnemer. Bij afzet als diervoeder: zie bijlage J . Voor productnormen bij diervoeder zie http://www.pdv.nl/lmbinaries/bijlage_01-nl.pdf .	☐	☐	
1.4b Kennisontwikkeling, actualisatie vakmanschap (=should)	1.4.2	U beschikt over kennis ten aanzien van het voorkomen van teeltziekten, veldschimmels en bewaarziekten en houdt het op peil. <i>Tip: zie www.kennisakker.nl; www.irs.nl.</i>	☐	☐	
1.5 Hygiëne	1.5.1	n.v.t.	☐	☐	☐
	1.5.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	1.5.3	Afval (bijv. verpakkingsmateriaal, resten) en gevaarlijke stoffen (zie ook 1.6) worden dusdanig opgeslagen dat verontreiniging van het product wordt voorkomen.	☐	☐	☐
1.6 Opslag hulpstoffen	betreft: gewasbeschermings-, voorraadbeschermings-, ongediertebestrijdings- en ontsmettingsmiddelen, meststoffen en brandstoffen.				
	1.6.1	Opslag voldoet aan wettelijke eisen.	☐	☐	
	1.6.2	De opslag van alle hulpstoffen vindt fysiek dan wel in tijd gescheiden plaats van uitgangsmateriaal en/of geoogst product.	☐	☐	
1.7 Loonwerk	1.7.1	U kunt aantonen dat de loonwerker volgens de VVAK regels werkt. U bent daarom in bezit van kopie van het VKL certificaat (niet nodig als loonwerker op site www.vkl.nl vermeld staat), VVC, GlobalGAP of Belgische IKKB certificaat van de loonwerker (of onderaannemer) of elk ander certificaat of inspectiebewijs die deze eisen afdekt. Als u dit niet kan aantonen, dan kan de CI aanvullende controle bij loonwerker uitvoeren.	☐	☐	☐
	1.7.2	Registraties van activiteiten van loonwerker (die volgens de VVAK regels geregistreerd moeten worden) zijn in uw bezit.	☐	☐	☐

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
2.1 Perceelskeuze	2.1.1	Geen teelt op percelen die de laatste 3 jaar verontreinigd zijn door opbrengen van niet toegelaten stoffen (bijv. verontreinigd slib, glas, olie, dioxines, zware metalen). Bij twijfel: grondanalyse	☐	☐	
	2.1.2	Indien perceel minder dan 5 jaar in agrarisch gebruik is, dan is de historie van de laatste 7 jaar bekend en wordt het onderbouwd met een grondanalyse door een erkend laboratorium.	☐	☐	☐
	2.1.3	Verontreinigingen worden verwijderd (let extra op glasdelen en plastic, vooral in percelen langs wegen).	☐	☐	
	2.1.4	Geen teelt op percelen waarop meststoffen, geproduceerd op basis van dierlijke eiwitten (bijv. beendermeel), zijn toegediend in de laatste 3 jaar.	☐	☐	

2. TEELT		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
2.2 Uitgangsmateriaal	2.2.1	Uitsluitend gebruik goedgekeurd uitgangsmateriaal. Aantoonbaar d.m.v. voldoende gespecificeerde inkoopbonnen, certificaten of factuur, en/of NAK certificaten (bij zetmeelaardappelen ook TBM beoordelingsbewijs). Dit geldt niet als de afnemer zorgdraagt voor goedgekeurd uitgangsmateriaal en dit schriftelijk aan u heeft verklaard.	☐	☐	
	2.2.2	Bij voorkeur (=should) gebruik maken van ontsmet zaaizaad om het risico op ziekten en plagen tijdens de teelt te verminderen.	☐	☐	
	2.2.3	n.v.t.	☐	☐	☐
2.3 GGO-gewassen	2.3.1	Geen teelt van GGO gewassen (ook geen proefveld), tenzij met expliciete goedkeuring van de afnemer.	☐	☐	☐
	2.3.2	Indien bietenzaad niet is ingekocht via Cosun, dan kunt u hiervoor een ontheffing van de RvB van Cosun tonen.	☐	☐	☐
	2.3.3	Indien GGO gewas geteeld wordt, worden de wettelijke voorschriften voor GGO gewassen in acht genomen en de teelt volledig geregistreerd.	☐	☐	☐
	2.3.4	Perceel zelf is laatste 2 jaar niet als GGO proefveld gebruikt met hetzelfde gewas.	☐	☐	
	2.3.5	Teelt mag niet grenzen aan GGO proefvelden met hetzelfde gewas. Voor suikerbieten geldt een minimale afstand van 3 m.	☐	☐	☐
	2.3.6	GGO partijen worden zorgvuldig gescheiden gehouden van non-GGO partijen.	☐	☐	☐
	2.3.7	Machines en werktuigen zijn niet in contact geweest met GGO's, tenzij daarna zeer grondig gereinigd.	☐	☐	
	2.3.8	Bij vondst/vaststelling van een GGO, dit registreren op het 'Calamiteitenformulier' (bijlage G).	☐	☐	☐
2.4 Machinegebruik	2.4.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden, goed afgestelde en schone machines (geen verontreiniging met productvreemde stoffen zoals olie, vet, glas).	☐	☐	
2.5 Bemesting	2.5.1	Bemest volgens bemestingsadvies (bij voorkeur op basis van analysegegevens). (= should)	☐	☐	
	2.5.2	Gebruik op het perceel uitsluitend bodemverbetersaars die voorzien zijn van een (product)certificaat waarmee aangetoond wordt dat het product voldoet aan de Meststoffenwet en nagenoeg vrij is van glas. Groen- en gft-compost moet m.i.v. 1/1/2011 gecertificeerd zijn volgens het branchekeurmerk "Keurcompost". Glasnorm: maximaal 0,2% (m/m, op droge stof) met een minimale deeltjesgrootte van 2 mm en een maximale deeltjesgrootte van 20 mm. De toetsing van de glasnorm geldt niet voor champost. Voor zuiveringsslib en/of overige organische meststoffen moet een analyserapport volgens het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (3 jaar bewaren) en een afleveringsbewijs overlegd kunnen worden. Voor groen- en gft-compost geldt dit tot en met 31/12/2010, tenzij het gecertificeerd is volgens "Keurcompost".	☐	☐	☐
	2.5.3	Geen gebruik van rioolslib voor organische bemesting	☐	☐	
	2.5.4	n.v.t.	☐	☐	☐
	2.5.5	Gebruik uitsluitend wettelijk toegestane meststoffen, maar geen meststoffen die gemaakt zijn op basis van dierlijke eiwitten (bijv. beendermeel).	☐	☐	

2. TEELT			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
2.6 Goede dosering meststoffen	2.6.1	Bemestingsapparatuur is goed afgesteld en goed onderhouden, bij voorkeur getest (keuring is niet verplicht). (=should)	☐	☐	
	2.6.2	n.v.t.	☐	☐	☐
2.7 Gewasbeschermingsmiddelen	2.7.1	Uitsluitend gebruik van wettelijk toegestane middelen. Gebruik middelen uitsluitend volgens wettelijk gebruiksvoorschrift en gebruiksaanwijzing (etiket): let vooral op de maximale dosering, veiligheidstermijn en de frequentie van toediening. <i>Tip: op www.ctgb.nl kunt u checken of een middel (nog) is toegelaten.</i>	☐	☐	
	2.7.2	Proeven met middelen waarvoor nog geen officiële toelating geldt, mogen alleen met vergunning van het CTGB uitgevoerd worden (kopie beschikbaar). Indien vergunning dit verplicht: geteelde producten scheiden van het verhandelbare product.	☐	☐	☐
	2.7.3	Alle gebruikte gewasbeschermingsmiddelen registreren (steeds actueel)	☐	☐	
	2.7.4	De spuit is goed onderhouden en het SKL goedkeuringsbewijs (van de spuitkeuring) is geldig (geldt ook voor loonwerker). Advies: controleer periodiek zelf op de goede werking (dosering, spuitbeeld, doppen)	☐	☐	
	2.7.5	De toepasser van gewasbeschermingsmiddelen beschikt over een geldige spuitlicentie, ten minste licentie 1 (ook loonwerker).	☐	☐	
2.8 Ziekten, plagen en gebreken	2.8.1	Maatregelen worden genomen ter preventie en indien nodig ter bestrijding (incl. registratie), om verontreiniging van het product met gifstoffen en giftige onkruiden, en kwaliteitsverlies te voorkomen. <i>Tip: zie www.kennisakker.nl</i>	☐	☐	☐
	2.8.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	2.8.3	n.v.t.	☐	☐	☐
2.9 Watergebruik	2.9.1	Uitsluitend gebruik van water van goede kwaliteit (bijv. bron-, leiding- en regenwater). Oppervlaktewater moet schoon zijn, bij twijfel informatie inwinnen bij PD of waterschap of analyse uitvoeren. Let op riooloverstorten	☐	☐	☐
2.10 Jacht	2.10.1	n.v.t.	☐	☐	☐

3. OOGST/ BEWERKING/ INSCHUREN			Voldoet?		
			ja	nee	nvt.
3.1 Machines	3.1.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden en schone machines en transportmiddelen om beschadiging en insleep van vreemde bestanddelen (zoals brandstof, olie, vet en glas) te voorkomen. Let in het bijzonder op: olie- en brandstoflekkage, gebruik schone kipwagens, kisten, etc. Bij vervoer product na andere producten (A...F), dan als volgt reinigen: A. diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen B. grond/stenen: reinigen met water (hoge druk) C. kunstmest: reinigen met water D. verpakte producten: vegen E. droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie F. Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO 17020 geaccrediteerde inspectie-instelling.	☐	☐	
	3.1.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	3.1.3	n.v.t.	☐	☐	☐

3. OOGST/ BEWERKING/ INSCHUREN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
	3.1.4	Geen gebruik maken van machines die eerder in het seizoen in contact zijn geweest met GGO-producten, tenzij zeer grondig gereinigd.	☐	☐	☐
3.2 Verpakking van diervoeders (alleen van eigen oogst)	3.2.1	n.v.t.	☐	☐	☐
	3.2.2	n.v.t.	☐	☐	☐

4. OPSLAG / BEWARING		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
4A. Niet overdekt bewaring (in veld of betonplaat)					
4.1 Niet overdekte bewaarplaatsen	4.1.1	De bewaarplaats is schoon en goed onderhouden, vrij van verontreiniging zoals olie, chemicaliën, hout, los freesasfalt en los puin.	☐	☐	☐
4.2 Diervoeders (alleen van eigen oogst)	4.2.7	De kuil kwaliteit wordt bewaakt en schimmelgroei wordt voorkomen.	☐	☐	☐
	4.2.8	n.v.t.	☐	☐	☐
	4.2.9	Bij gebruik folie: voldoende folie gebruiken, beschermen tegen beschadiging (bijv. door net, zeil of zand) en beschadigingen repareren.	☐	☐	☐

5. TRANSPORT / UITSCHUREN EN/OF AFLEVEREN		Voldoet?			
		ja	nee	nvt.	
5.1 Vreemde bestanddelen, ongewenste stoffen	5.1.1	Gebruik uitsluitend goed onderhouden en schone apparatuur en transportmiddelen.	☐	☐	☐
	5.1.2	n.v.t.	☐	☐	☐
	5.1.3	Bij vervoer product na andere producten (A...E), dan als volgt reinigen: A. diervoedergrondstoffen en voedingsmiddelen: vegen B. grond/stenen: reinigen met water (hoge druk) C. kunstmest: reinigen met water D. verpakte producten: vegen E. droge stapelbare mest: reinigen en desinfectie F. Natte mest: reiniging, desinfectie en vrijgave na externe inspectie door een ISO 17020 geaccrediteerde inspectie-instelling.	☐	☐	☐
	5.1.4	n.v.t.	☐	☐	☐
	5.1.5	n.v.t.	☐	☐	☐
	5.1.6	Bij aflevering van eigen oogst met bestemming diervoeder, zichtbare schimmel- en broeiplekken verwijderen.	☐	☐	☐
5.2 Voorraadbeschermings-, kiemremming- of ontsmettingsmiddelen	5.2.1	n.v.t.	☐	☐	☐
5.3 Transport door derden	5.3.1	<u>Geldt alleen voor producten met bestemming diervoeder:</u> Transporteur is in het bezit van het GMP B4.1 (transport) certificaat. Bij transport in opdracht van de teler: kopie certificaat kunnen tonen. Als transport door of in opdracht van afnemer plaatsvindt, dan is dit niet nodig.	☐	☐	☐

*****